

„Nem l... EST I... ink meg!": címe husvétii könyv-ajándékunknak!

Strana 12 oldal

Poštarina plaćena u gotovom!

Cena - ára 1 dinár

Regioeli Ujság

Noviszád, 1940 március 16, szombat

Urednik — Szerkeszti
ANDRÉE DEZSÓ

21. évfolyam 75. szám

Sumner Welles London és Páris békefeltételeit viszi Rómába

Laval lesz a francia külügyminiszter, a Mussolinival való szoros együttműködés lelkes hive

Rómából jelentik: Beavatott körökből származó hír szerint Sumner Welles második római útja alkalmával határozott béketervet nyújt át Mussolininak. Sumner Welles állítólag birtokában van Anglia és Franciaország békefeltételeinek. Ezeket szeretné a német és olasz érdekekkel összeegyeztetni. Az amerikai kiküldött minden lehető módon arra törekszik, hogy biztosítsa a Vatikán, Róma és Washington együttműködését Európa békéjének visszaállítása érdekében.

LAVAL ÉS BLUM HARCA A FRANCIA KÜLÜGYMINISZTERI SZÉKÉRT

Párisból jelentik: A finn—szovjet békekötés megrendítette Daladier külügyminiszteri helyzetét. A francia parlament külügyi bizottságában nagy az elkéseredés amiatt, hogy Franciaország diplomáciája a német diplomáciával szemben egyre hátrányosabb helyzetbe kerül. Hangoztatják, hogy ebben

nagy része van annak is, hogy Daladier nemcsak a miniszterelnökséget vezeti, hanem a külügyminisztériumot is. Követelik, hogy a két miniszteri tárcát válasszák külön.

Az idegesség átterjedt a szenátusra és ott is hasonló kívánság merült fel.

Hír szerint a külügyminiszteri tárcát vagy Laval, vagy pedig Blum kapja. Az előbbi a jobbolda-

li pártok, az utóbbi pedig a baloldaliak jelöltje. A legtöbb esélye Lavalnak van, aki miniszterelnöksége idején Olaszországgal és Németországgal szemben békülékeny politikát folytatott. Lavalnak az a terve, hogy közvetlen tárgyalásokat kezd Mussolinival az európai helyzet tisztázására. Általában Laval minden európai kérdés tekintetében szorosan együtt kíván működni a Duceval.

WEYGAND LESZ A FRANCIA FŐPARANCSNOK?

Párisból jelentik: A hadvezetőség körében egyre nagyobb erővel nyilvánul meg az a kívánság, hogy a jelenlegi főparancsnokságot váltásuk le és Weygand tábornokot bízzák meg az egész francia haderő

vezetésével. Weygandtól várják azt a meglepő és bátor katonai kezdeményezést, amelyre szükség van, hogy a szövetségesek háborút nyerjenek.

A BUKARESTI ÉS MOSZKVAI TÖRÖK KÖVET ANKARABAN

Ankarából jelenti a Havas-iroda: Csütörtökön Ankarába érkezett Vandulah Sufi Tanitover bukkaresti török nagykövet és jelentést tett kormányának. A nagykövet hosszú megbeszélést folytatott Saradzsoğlu török külügyminiszterrel.

Hír szerint hamarosan Ankarába érkezik a moszkvai török nagykövet is.

A Távolkeleten japán—szovjet háboru indult

Hongkongból jelentik: Charbinból érkező hírek szerint a Külső-Mongólia határán lévő Nomenham közelében összeütközés történt a szovjet és japán csapatok között. A két fél között hosszú közelharc fejlődött ki. A szovjet csapatok tegnap öt mérföldnyi mélyre behatoltak Mandzsukuóba és folytatják előnyomulásukat.

Összeül a szovjet legfelsőbb tanács

Moszkvából jelentik: A szovjet-köztársaságok legfelsőbb tanácsának elnöksége elhatározta, hogy március 29-re összehívja a legfelsőbb tanács teljes ülését. Az ülés a finn—szovjet békekötést és az utána beállott új politikai helyzetet tárgyalja.

Nyugaton semmi ujság

Berlinből jelentik: A német hadierő főparancsnoksága a következő jelentést adta ki:

»Semmi különös esemény.«

Párisból jelentik: A francia hadvezetőség jelentése a következőképpen hangzik:

»A frontról nincs jelenteni való.«

A szovjet tárgyalásokat kezd Olaszországgal és Romániával

Moszkva és Bukarest között állítólag megnemtámadási szerződés készül

Párisból jelentik: A Fournier-ügynökség Washingtonból a következőket jelenti: Amerikai politikai körök élénken tárgyalják az Európában várható új diplomáciai megbeszélések lehetőségeit. Beavatott körök szerint hamarosan sor kerül olasz—szovjet és román—szovjet megbeszélésekre. Ezekben a tárgyalásokban Németország lesz a közvetítő fél. A román—szovjet tárgyalások napirendjén elsősorban a két ország közötti megnemtámadási szerződés megkötése szerepel. Ilyenirányu tárgyalásokról már — mint ismeretes — többször keltek szárnyra híresztelések, azonban eddig még mindig megcáfolták őket.

Ami az olasz—szovjet tárgyalásokat illeti, ezek inkább gazdasági jellegűek, azonban valószínű, hogy politikai közeledés létrehozására, vagy legalább is a feszültség enyhítésére is törekednek.

Az United Press értesülése szerint az olasz—szovjet tárgyalások a legnagyobb titokban már folynak is és hamarosan befejeződnek. Ez a hír berlini forrásból származik.

Németország a legnagyobb erőfeszítéseket tette, hogy a tárgyalások sikerüljenek. A moszkvai olasz nagykövet és a római szovjet nagykövet hamarosan visszatér állomáshelyére.

Tabouis asszony az Oeuvre legújabb számában Szovjet-Oroszország külpolitikájával foglalkozik. A Finnországgal való békekötést — írja — a szovjet ezzel a jelmondatával igazolta: »Békét a határainkon!« A szovjetkormány most az egész világon nagy propagandát kezd a béke érdekében. Ezt a propagandát igyekszik összefűzni Washington, Róma és a Vatikán békeakciójával. A szovjet célja a háboru megszüntetése lesz az egész világon.

Amerikai hír szerint — amelyet tartózkodással kell fogadni — Ribbentrop ismét Rómába utazik, hogy Sumner Welles római találkozását újabb eszmecsere használja fel.

A német—szlovák barátság

Szlovákia különválásának megünneplése

Pozsonyból jelentik: Szlovákia különválásának első évfordulója alkalmával a Hlinka-gárda Pozsonyban nagyszabású felvonulást rendezett. Sáno Mach, a gárda főparancsnoka, nagy beszédet mondott, amelyben többek között a következőket jelentette ki:

— A szlovákok nem sajnálják a plutokrációt és a liberalizmus világának összeomlását. Meg vannak győződve arról, hogy Németország oldalán jobb jövő vár rájuk. Az elengedhetetlen propaganda arra törekszik, hogy Szlovákia függetlenségét sötét színekben mutassa be. Ennek alaptalanságára a legjobb bizonyíték az, hogy a nemrégiben itthon járt amerikai szlovákok teljes meglepedésüket nyilvánították a dolgok alakulása felett.

— A szlovákok jövőjének biztosítása a Szlovákia és Németország közötti jóviszony. Ha kitarunk emellett, akkor emelt homlokkal tekinthetünk jövőnkbe.

Norvég önkéntesek:

Ha Norvégia megengedi a nyugati segélycsapatok átvonulását, Németország is beavatkozott volna

A svéd és norvég önkéntesek Finnországból Törökországba utaznak, hogy ott harcoljanak a szovjet ellen

Helsinkiből jelentik: Hakilaa finn parlamenti elnök csütörtökön este a rádióban beszédet mondott, amelyben többek között a következőket jelentette ki:
— Egyenlőtlen küzdelmünkben más nemzetekre apelláltunk, hogy igazságos ügyünket segítsék. A világ sokféleképpen nyilvánította rokonszenvét, azonban emberanyagban nem érkezett segély. Végül is kénytelenek voltunk beátni, hogy

nyugati szomszédaink megakadályozzák azt, hogy fegyveres segítséget kapjunk. Ezért mindvégig egyedül kellett harcolnunk.
— Az elmúlt hónapok legnagyobb nyeresége reánk egységünk volt — folytatta az elnök. Demokráciánk ragyogóan megállta a helyét a megpróbáltatásokban és bebizonyította, hogy a demokráciának módjában van, hogy a népet erős nemzetivé egyesítse.

Angol segítség esetén Németország is közbelépett volna

Osloból jelentik: Koht norvég külügyminiszter csütörtök esti rádióbeszédében a következőket mondta:

— Ha Norvégia megengedte volna a szövetséges hadseregnek, hogy területén átvonuljon Finnországra, úgy Németország minden bizonnyal közbelép és ennek borzalmas következménye lett volna egész Norvégia részére. Egyébként a nyugati szövetségesek csak akkor intéztek kérdést a norvég kormányhoz, hogy hajlandó-e átengedni a segélyhadsereget, amikor már a finn—szovjet béketárgyalások folytak. Norvégiának tagadólágg kellett válaszolnia, mert minden más válasz semlegessége megsértését jelentette volna. Az északi államok minden lehető segítséget megadtak a finneknek. Norvégia azonban mindenáron semleges kívánt maradni és semlegességét meg is tartotta. Egy felelős norvég államférfi sem gondolhat arra, hogy országát háborus kalandba sodorja.

Koht külügyminiszter beszéde végén bírálta az angol és francia sajtót, amely Norvégiát támadja. Ezzel kapcsolatban megjegyezte:

— Ha a szövetségesek idejében segíthették Finnországot, akkor miért kell a segély elmaradása miatt éppen a kis norvég népet ostromozni?

A SZOVJET ÉSZAKON VISSZAVONUL

Stockholmból jelent a Reuteriroda: Egy északról érkező távirat szerint a szovjetcsapatok az északi arcvonalon megkezdték a visszavonulást.

A finn csapatok és a külföldi önkéntesek egyelőre megmaradtak állásaikban és a további rendelkezéseket várják.

FINNORSZÁG HELYZETE A BÉKEKÖTÉS ELŐTTI NAPOKBAN

Helsinkiből jelent a Stefani-iroda: A szovjet—finn békekötés egész Finnországot gyászborította. A fegyelem ennek ellenére rendkívül erős, az egész nemzet meghajolt a kormány és Mannerheim tábornagy döntése előtt.

Katonai szakkörök a következőképpen ismertetik Finnország katonai helyzetét a békekötés előtti napokban: A finn hadseregnek ötvenezer katonája volt a harcban kívül. A fronton nem rendelkeztek elegendő tűzérési anyaggal. A viipuri és a finn öböl hadászati helyzet egy időben olyan kétségbeesítő volt, hogy a legfelsőbb haditanács nem tudta Helsinki biztonságát sem szavatolni. Helsinki nap-nap után erős szovjet légitámadást élt át.

AMERIKA A JÖVŐBEN SEM SZALLIT A SZOVJETNEK

Washingtonból jelentik: A finn—

szovjet ellenségeskedés meglepésszerű befetése a washingtoni külügyminisztériumot az e' a probléma elé állítja, hogy Amerika ezentul szállíthat-e a szovjetnek. Ismeretes, hogy a finn háboru miatt az Egyesült Államok beszüntette a Szovjet-Oroszországba irányuló repülőgépek, spiritusz és más hasonló hadicélokra felhasználható anyag szállítását.

Az amerikai közvélemény és a külügyminisztérium amellett van, hogy a szállítási tilalmat továbbra is tartásuk fenn. Ezzel akarják gyakorlatilag megtorolni a finnek részére hátrányos békekötést.

A washingtoni kormány elhatározta, hogy azoknak az államoknak, amelyek polgári lakosságot bombáztatnak, nem szállítanak hadianyagot. Ezt a határozatot a hadbanálló feleken kívül Szovjet-Oroszországra és Japánra is alkalmazták.

KÉTSZÁZEZER FINN AMERIKAI SEGÉLYT VÁR

Washingtonból jelentik: Spencer, az amerikai Vöröskereszt finnországi kiküldöttje táviratot intézett a washingtoni Vöröskeresztnek, hogy kétszáz ezer finnek, — akik a szovjet által megszállt területen laktak — segítséget kell adni, hogy ezek a finnek új tűzhelyhez juthassanak. Ezeknek orvosi gyorssegélyre is van szükségük.

Norman Davis, az amerikai Vöröskereszt elnöke elhatározta, hogy mozgókórházakat és nagy-

mennyiségű ruhaneműt küld Finnországra.

A SVÉD ÖNKÉNTESK NEHEZTELNEK A SVÉD KORMÁNYRA

Stockholmból jelentik: A Stockholm Tidningen című lap tudósítást közöl, hogyan fogadták a finn arcvonalon küzdő svéd önkéntesek a békekötés hírére. A svéd önkéntesek lapja a békekötés hírének vétele után gyászkeretben jelent meg. A lapban az önkéntesek elkeseredett támadásokat intéztek a svéd kormány ellen. Linder tábornok, a svéd önkéntesek parancsnoka megtagadott minden nyilatkozatadást.

A svéd önkéntesek a békekötés idején Salla és Kusena tartományokban tartózkodtak. Ezek a tartományok — mint ismeretes — a szovjetnek jutottak. A szovjet ezzel kifizető hadászati pontok birtokába jutott. Többek között ura lett a két hídnak is, amely lehetővé teszi, hogy Oula (Uleaborg) és Torne felé vonuljon, amelvek a svéd határ mentén fekszenek.

A svéd önkéntesek lapjának vezetői többek között a következőket írta:

»Svédország súlyosan vétkezett a testvér finn nemzetel szemben. Részünkre az é'et fájalmasabb, mint a halál. Nincs többé hazánk. Remélhető, hogy Svédország még egyszer igazi hazánk lehet, akkor majd, ha segíti Finnországot, hogy másmilyen békét írjon alá, mint amilyent március 13-án kötött.«

Egyébként a svéd önkéntesek nagy része csak nemrég érkezett a frontra és ezért egyáltalán nem vett részt a harcokban.

Eckström ezredes, a Finnországra levő svéd önkéntesek egyik vezetője a sajtó képviselőinek kifejtette, hogy 9000 svéd és 6000 norvég önkéntes Törökországba utazik, mert tudják, hogy ott hamarosan szükség lesz rájuk a szovjet elleni küzdelemben.

A román Vasgárda belép a kormányba

Hirtelen elhunyt a Vasgárda egyik miniszterjelöltje

Bukarestből jelentik: A román fővárosban péntek délelőtt elterjedt az a hír, hogy

a egionisták pártja, a Vasgárda csatlakozni kíván a mai kormányzathoz.

Az erre vonatkozó tárgyalások már befejeződtek. Hamarosan kormányváltás lesz, amelynek során a vasgárdisták két miniszteri tárcát kapnak.

Tegnap délután országszerte nagy megdöbbenést keltett az a hír, hogy Nel Jonescu egyetemi tanár, a Vasgárda egyik miniszterjelöltje délelőtt hirtelen elhunyt.

Még nem állapították meg, hogy Jonescu halála természetes uton következett-e be, vagy pedig bűntény okozta.

Divatos női blúz

finom trikóselyemből, legújabb modellek

Klein Eugen

üzletében — Noviszád

Olaszország Németországtól kap szenet, vasulon

Az évi szükséglet 12 millió tonna

A nemzetközi közvéleményt az elmúlt napokban az olasz—angol szénzállítás ügye foglalkoztatta. Anglia több olasz szénzállító hajót lefoglalt, mert a hajók német szén szállítottak Olaszországba. Később a kikötőbe kísért olasz hajókat szabadon engedték, azonban Olaszország megígérte, hogy

tengeri uton nem szállít szenet Németországból.

A konfliktus elsimítása után Anglia tárgyalásokat kezdett Olaszországgal, a brit kereskedelem hajlandónak mutatkozott vállalni Olaszország szénrel való ellátását. A tárgyalások azonban váratlanul megszakadtak s most kiderült, hogy

Németország vállalta Olaszország teljes szénigényének ellátását.

A tegnapi reggeli olasz és német lapok nagy meglepéssel írnak a megállapodásról, ami nem csekély feladatot ró a német bányáiparra és kereskedelemre. A helyzet ugyanis az, hogy

a szenet kizárólag szárazföldi uton, tehát vasuton szállítja Németország Olaszországnak.

— Szinte példátlanul álló teljesítmény ez — írja a német sajtó. — A szállítás a Brenner-hágón történik, amelyen naponta tekintélyesszámu szénzállító vonat halad majd át, hiszen Olaszország évi szénigénye nem kevesebb, mint tizenkét millió tonna.

A német és az olasz sajtó megírja azt is, hogy tulajdonképpen miért nem fogadhatta el Olaszország az angol szénzállító ajánlatot. A visszautasítás oka, hogy Anglia nem akart egyebet Olaszországtól, minthogy

a szén ellenében hadianyagot adjon Nagybritanniának,

másszóval az angolok a Németországgal szövetséges Olaszország ágyúival, harci kocsijaival, repülőgépeivel harcoljanak Németország ellen. A terv meghiusult — állapítja meg az olasz sajtó —, amint-hogy eddig meghiusult minden olyan terv, amely Olaszországot Németországtól elváasztani akarta.

Gondoskodott-e már,

hogy az újságár az ön részére is hozasson dr. Zemplényi főorvos könyvéből, amit husvéti számunkhoz ingyen mellékelünk

Eddig ötvenmillió dinárt fordítottak

a hadbavonultak hozzátartozóinak segélyezésére

Beográdból jelentik: A hadbavonultak segélyezéséről most készítették el az első hivatalos kimutatást. Jelenleg, — a rendelet kiadása után hat hónapra —

az ország területén 407 segélybizottság működik.

A rendelet kiadása alkalmával a kormány ötvenmillió dinárt irányzott elő a segélyek folyósítására. Ez az ötvenmillió most fogyott el, úgyhogy újabb hitel megszavazása válik szükségessé. Hir szerint a kormány máris újabb ötvenmillió dinárt utalt ki erre a célra.

A kiosztott segélyösszegekből a Dunabánság 10.244.000 dinárt, a Horvátbánság 17.397.000 dinárt kapott.

A Magyar Közművelődési Egyesület indítványára

husvételre szeretetsomagokat osztanak ki Szentán a szegények között

Szentáról jelentik: A szentai Magyar Közművelődési Egyesület legutóbbi választmányi ülésén Vámos János az egyesület igazgatója minden elismerést megérdemlő javaslatot tett. Azt indítványozta, hogy a szentai magyar jellegű társadalmi egyesületek fogjanak össze a most következő husvétii ünnepekre egyesületközi akció keretében ajándékozzák meg a szükségét szenvedő munkáscsaládokat,

amelyek a hosszú és szigorú tél következtében nyári és őszi keresetüket felélték s mivel a tavaszi munkák még nem kezdődtek meg, keresetükhöz nem juthatnak.

Mohácsi Pál az egyesület elnöke örömmel tette megáévá a tervet és szerdán délutánra közös értekezletre hívta egybe a Katolikus Nőegyesület, a Gazdakör, a Kiszgazdakör, a Katolikus Legényegyesület, a Katolikus Ifjúsági Egyesület, a Keresztény Kereskedő Ifjak Egyesülete, a Magyar Közművelődési Egyesület és a Tőparti Keresztény Fogyasztási Szövetkezet elnökeit és több vezetőségi tagját.

Az értekezleten elhatározták, hogy ezalkalommal nem a társadalom elesetteit, hanem a saját hibájukon kívül kenyer nélkül maradt

dolgozó munkásokat ajándékozzák meg.

A természetbeni adományokat a Katolikus Ifjúsági Egyesületben gyűjtik össze s itt is adagolják és csomagolják. A családtagok számára viszonyítva kapnak a segélyre szorulóknak lisztet, zsírt, húst, tojást és esetleg fát. A pénzbeli adományokon is azt vásárol majd az erre kiküldött bizottság.

Az értekezletről Mohácsi Pál vezetésével küldöttség ment Branovacska Szeván városelnökhöz s megkérte, hogy

a város is járuljon hozzá az adakozáshoz.

Branovacska városelnök kijelentette, hogy a maga részéről a legnagyobb örömmel és készséggel támogatja a nemes akciót s megígérte, hogy a város is nagyobb összeggel járul hozzá a szegény munkáscsaládok husvétii megsegítéséhez.

GÖRING FELHIVTA A NÉMETEKET, HOGY GYŰJTSEK A FÉMEKET, FŐKÉNT A VÖRÖSREZET

Mert Németországban főként vörösréz kell.

S ezt gyűjteni ott most alig lehet, Ajánlom: menjenek Amerikába, s szedjék össze a rézbőrleket.

FANYAR TÓBIÁS

Befejeződött a jugoszláv szállodások budapesti látogatása

Beográdból jelentik: A budapesti látogatáson lévő jugoszláv szállodások csoportja tegnap érkezett vissza Beográdba. A csoport tagjai a legnagyobb elismeréssel nyilatkoztak budapesti emlényeikről.

Nemcsak a híres magyar vendégszeretetet dicsérték, hanem lelkesedéssel beszélték a magyar idegenforgalom rendkívüli fejlettségéről is.

A jugoszláv szállodások Budapesten megtekintették valamennyi nagy idegenforgalmi üzemet, főleg szállodákat, fürdőket, a budapesti állami pincét stb. A Britania-szállóban disztribúciót adtak a vendégek tiszteletére. Az ebéden megjelent Karaffiáth Jenő, Buda-

pest főpolgármestere is. Az első pohárköszöntőt Dénes Márton, a magyar vendéglőszövetség elnöke mondta magyar és szerb nyelven. Utána

Karaffiáth főpolgármester üdvözölte a vendégeket,

akiknek nevében a fogadtatást Bogdanovics Bogdán szövetségi elnök köszönte meg francia nyelven.

A küldöttség sok értékes tapasztalattal gazdagodva tért vissza Jugoszláviába. A látogatás eredményeképpen a jugoszláv és magyar szállodások a jövőben szoros együttműködést fejtenek ki és vállvetve növelik a magyar és jugoszláv idegenforgalmat.

A Közelkelet katonai helyzete

A világ ma arra a fegyvercsörgésre figyel, amely a Közel-Kelet komoly harci készülődésének előjele. A kölcsönös katonai előkészületeket Európa ez újabb vihársarkában az eddigi hírek összefoglaló és tárgyalagos mérlegelése alapján hely híján csupán vázlatosan ismertetjük:

A Kaukázusban az oroszok, angol hírek szerint,

mintegy 5—600.000 főnyi sereget vontak össze.

Ez a szám megközelítheti a valóságot, különösen ha e felvonulás célja nemcsak az orosz olajvezetékek védelme lenne, — Baku—Batum—Mahacs-Kala—Tuapsze —, hanem a moszuli brit olajmezők veszélyeztetése is, mely utóbbi feladatot természetesen offenzív értelemben kellene végrehajtani és pedig egy olyan hadszíntéren, amely orosz előnyomulás esetén nyugat-keleti irányban hatalmasan kiszélesednék és így mind több erő bevetését igényelné. Ezek az orosz seregek határvédelmi részekkel a török-iráni határ

2—3000 méter magas hegységibe fészkelődtek be,

zömeikkel pedig a Kura völgyében Baku és Batum között helyezkedtek el.

Az oroszokkal szemben felvonuló közelkeleti hadsereg Weygand francia marsall parancsnoksága alatt áll. Szervezetének és összeállításának részleteit homály fedi. Létszámát az olasz és más hírforrások

1—1.5 millió főre becsülik.

Ez a létszám túlzottnak látszik, nemcsak azért, mert például a szíriai francia csapatok békelétszáma csupán 14.000 fő, hanem, mert a palesztinai, transzjordániai és szudáni brit mandátumterületek békehelyőrségeinek ereje sem jelentékeny. Fel kell tehát tételeznünk, hogy a Weygand-féle hadsereget tekintélyes létszámú európai francia erővel is növelték. Az 1937 július 8-án létrejött saadabai négyhatalmi egyezményre való tekintettel, amely Irán, Irak, Törökország és Afganisztán között jött létre, feltehető, hogy Törökország jelentékeny erővel képviseli magát e hadseregben és hogy

bár cáfolják, Irak és Irán is bizonyos tekintetben szerephez jutott.

A mindössze 3 millió lakosu Irak szerepe csupán az, hogy területén brit erők állomásoznak. A 15 millió lakossal bíró Irán és a 7 milliós Saudi arab királyság, ahol a 14—65 évesek is bevonulnak háboru esetén, inkább

erőrtalálékai lehetnek a Weygand-hadseregeknek,

ha e mohamedán államok a próféta zászlaját kibontanák, amire talán számítani is kell idővel?

Jelentékeny erőtenyezői a közelkeleti hadseregek a Földközi-tenger medencéjének keleti részében levő

angol támaszpontok

is, mint Alexandria, Port-Said, Suez, Haifa, Ciprus, esetleg Porf-Sudán, sőt a Perzsa-öbölmenti koweiti brit légi bázis is. Ezeknek légi erői az iraki közbeeső támaszpontok felhasználásával fegyveres mérkőzésben eredményesen vehetnének részt.

A védelmi viszonyokat mindkét szembenálló félnél megkönnyítik a török-iráni és orosz határmenti magas hegységek, amelyek helyelközeli 3000 méternél is magasabbak. Ugy a védelemnek, mint a támadó hadműveleteknek mindkét félnél egyaránt nagy akadályai

a vasutak és utak hiánya,

illetve hiányossága. Különösen érezhetőek ezek a hátrányok a Weygand-féle hadsereg hátában, ahol például az Erzerum—Taebri szakaszba nyugatról, délről és délkelet felől, tehát Törökország belsejéből, Irak és Irán felől mindössze egyetlenegy vasúti vonal torkol. Csapateltolások és az utánpótlás tehát e területben nehézségeknek néz elébe és a Weygand-féle hadsereg vezetőségét adott esetben minden valószínűség szerint arra készítené, hogy csapatfelvonulások céljaira a Fekete-tengert és a Kaspi-tengert is igénybe vegye, aminek előfeltétele

a fekete-tengeri orosz hadiflotta leküzdése a szövetségesek részéről.

Az oroszok annyival lennének elő-

Fejfájásnál

segít 1—2

ASPIRIN
Tabletta

Nincs más orvosság „Aspirin” elnevezéssel, csak a „Bayer”-féle Aspirin.

Ogk. reg. pod 5 br. 37692 od 22. XII. 1939.

nyösebb helyzetben, hogy a kaukázusi területen legalább egy összefüggő vasúti vonallal rendelkeznek Pjatigorsk, Baku, Tifliszen át Batumba.

Összefoglalásszerűen azt mondhatnánk, hogy a közelkeleti támadó hadműveletek

korántsem olyan könnyűek,

mint azt általában képzelnék. Amennyire elősegítik a védelmet a magas hegységek, annyira megnehezítik a támadó hadműveleteket a vasut- és ut-szegény, nehezen járható hegyvonulatok. Hadműveletek esetén önkéntelenül is előtérbe lépne — elsősorban is a Weygand-féle hadseregnél — összevont légierők hatalmas támadása a baku—batumi és az ettől északra fekvő orosz olajvezetékek ellen, azok szétrombolása és a földi hadműveletek előkészítése céljából.

NYIRY LÁSZLÓ

Betörők jártak a novivrbázi Bata üzletben

Elvittek ötven pár cipőt

Szerdáról csütörtökre virradó éjszaka vakmerő betörést követtek el Novivrbász központjában. Éjjel után a Bata cipőlerakat udvari ablakát sárral bekenve benyomták s az üzletből mintegy

50 pár cipőt loptak el.

A tettesek először az uccáról kísérleteztek, azonban az ajtó vastag üvegét nem sikerült kivágniok, mire az üzlet udvarra nyíló ablakán át jutottak be az üzlethelyiségbe. Zsákokat hoztak magukkal s abban vitték el a lopott holmit. Egy zsákot az üzletben felejtettek, ugylátszik megzavarhatták őket s megelégedtek kevesebb zsákmánnyal. Kukics M. a Bata üzletvezetője éjjelkor tért haza a szomszédos Greifenstein szállodából,

akkor még semmi gyanusát nem vett észre.

Éjjel után teljesen néptelen a község kivilágított főuccája s a helyi viszonyokkal bizonyára ismerős betörők az időt találták legalkalmasabbnak tettük elkövetésére.

A tettesek kézrekerítésére a csendőrség és rendőrség a legerélyesebb nyomozást indította meg.

HALLÓ!

Magyarországon is életbeléptetik a nyári időszámítást, még pedig valószínűleg május 1-én.

A cseh-morva protektorátus felállításának első évfordulója alkalmából von Neurath birodalmi protektor táviratot intézett Hitler vezérhez, amelyben a protektorátus lakossága nevében köszönetet mondott a történelmi tettért és egyúttal a protektorátus megingathatatlan hűségéről biztosította Hitlert. Ugyan ez alkalommal dr. Hácha elnök a következő táviratot küldte Hitlernek: »A mai nap arra emlékeztem, hogy Exceleciádnál milyen teljes megértésre találtam a cseh nép sulyos megpróbáltatásának óráiban. Az a tény, hogy a cseh népet a birodalom védelme alá helyezte, értékes eredmény számára. A cseh népet megkímélte a háború, bár a német birodalom keretében résztvesz a mai háborúban. Ezért kötelezve érzem magam, hogy ma a cseh népet védő dicsőséges német fegyvereket »Sieg, Heil«-lel köszöntsem.

A két legnagyobb román kőolajvállalat fuzionált és ezzel a román kőolaj ipar 85%-a az angol-amerikai tőke birtokába jutott. A fuzionált vállalatok birtokába tartozik az Astra Romana, Steana és Romana—Amerika érdekeltsege.

Németország és Románia kereskedelempolitikai viszonyairól Wohltat német minisztériumi igazgató előadást tartott és ismertette fejlődését. Annak a véleményének is kifejezést adott, hogy a német—román gazdasági együttműködés a romániai életszínvonal emelkedésével fog járni. A nagy német lélettér lehetővé tette a román közgazdaságnak, hogy fejlessze tevékenységét és jóléte elérje az északi államokét, amelyek már régen bekapcsolódtak a gazdasági élet és munka szerves megosztásába.

Lebrun, a francia köztársaság elnöke bejárta Franciaország keleti részeit és meglátogatta a fémáru-gyárakat, amelyek a nemzetvédelem céljaira dolgoznak. Utána a harctér egyes pontjain tett látogatást a köztársasági elnök és beszélgetett a parancsnokokkal. Metzben a város hízáján fogadás volt az elnök tiszteletére. A polgármester üdvözlő beszédében hangzott, hogy a Maginot-vonal szíve és agya Metz városa, amely várja, hogy szolgálatot tegyen a hazának. Lebrun megköszönte a polgármester üdvözlését és beszédében a francia győzelembe vetett megingathatatlan hitének adott kifejezést.

Lord Halifax angol külügyminiszter csütörtök este a londoni rádióban a cseh néphez intézett beszédében az mondta, hogy a brit birodalom szövetségeseivel együtt szilárdan elhatározta a cseh szabadság visszaállítását és az új Európa megvalósítását.

A volt francia kommunista képviselőket, számszerint negyvennégyet, hadbírók elé állítják. A hadbírók március 20-án kezdik meg a kommunista képviselők bűnügyének tárgyalását.

URÁNIA MOZI

MA: Jókai Mór legszebb regénye filmen

Aranyember

Gaál Béla rendezése. Főszereplők: Kiss Ferenc, Egry Mária, Uray Tivadar, Csontos Gyula és Rózsahegyi Kálmán

Ne mulassza el meglekinteni a magyar filmgyártás e remekművét!!!

Jegyek elővételben kaphatók — Telefon: 40-51

Aldásos, szép munkát végez a noviszádi Katolikus Jótékony Nőegylet

Az egyesület közgyűlésén kiegészítették a vezetőséget

A noviszádi Katolikus Jótékony Nőegylet csütörtökön este tartotta évi rendes közgyűlését a Katolikus Otthon nagytermében. A közgyűlést dr. Vilt Vilmosné elnök helyett, — aki gyengélkedése miatt nem jelenhetett meg, — Schubert Mártonné alelnök nyitotta meg és ő terjesztette elő az elnöki jelentést. Eszerint az egyesület a múlt esztendőben főleg a szegények segítése és a téli nyomor enyhítése terén végzett igen szép és figyelemreméltó munkát.

Ebben a tekintetben a Katolikus Nőegylet egyike Noviszád legeredményesebben működő társadalmi egyesületeinek. A támogatásra szoruló szegényeknek havi pénzeszközöket adtak, 28 szegény család kapott napi egy-másfél liter tejet, ezenkívül 60 család rendszeresen élelmiszereket, ugyanennyi család a szigorú tél idején tüzfűt. Betegség, vagy halálozás esetén pénzbeli adományokat juttattak a segélyre szorult szegény családoknak.

A legjelentősebb a Nőegylet karácsonyi felruházási akciója volt. Karácsonykor 200 iskolásgyermekek ruháztak fel.

53 télikabátot, 49 öltözet ruhát, 60 szvettet, ugyanannyi fehérneműt, 140 pár cipőt, azonkívül nagymennyiségű sapkát, sálát és más hasonló ruhane-műt osztottak ki.

Az adományokat a tagsági díjakból, a csütörtöki teadélutánok, a táncmulatságok és a tombola jövedelméből szerezték be, azonkívül a Nőegylet tagjai gyűjtést is rendeztek.

A tagok egész nyáron át kötöttek, horgoltak a tombola nyeremény-tárgyainak kiállítására

és ezzel is nagymértékben hozzájárultak a szegények segélyezésének lehetővé tételéhez.

December 6-án a gyermekek részére Mikulás-estet rendezett a Nőegylet. Az ifjúsági teaestek száma 12.

Az elnöki jelentés után Gyurkovics Jenőné titkár felolvasta a jegyzőkönyvet, Nagy Ferencné pedig a pénztárosi jelentést ismertette.

A jelentéseket elfogadták, majd kiegészítették a vezetőséget. Elnökké ismét özv. dr. Vilt Vilmosné választották. Alelnök Schubert Mártonné és Pászti Sándorné. Pénztáros özv. Schmidt Rezsőné és Kice'eváné, segédpénztáros Császár Gyuláné. Első titkár Gyurkovics Jenőné, másodtitkár Füssgänger Jánosné. A választmányba a következő új tagokat választották: Dr. Kluka Györgyné, Miliczné, Leberherz Miklósné, Bauer Jánosné és Müller Józsefné. A vigalmi bizottság elnöke Paszt Ernőné, új tagjai: Kelemen Jánosné és Vlahovicsné. Háznagyok: özv. Urbán Károlyné, özv. Krámer Sándorné és Horváth Istvánné.

Ha a lelkiismeret megszólal...

Tizenhat évi hallgatás után vallomásra jelentkezett egy csutagi gyermekgyilkos földműves

Csütörtökön délután idegesen viselkedő középkorú férfi érdeklődött a noviszádi törvényszéki szolgáktól, hogy merre van Papricsics Milán vizsgálóbíró hivatala. Utbaigazították, a férfi azonban sokáig állt még az ajtó előtt, egyik cigarettát a másik után szívta s csak jó félóra múlva, izzadtan, kimerülten lépett be a vizsgálóbíró irodájába. Az idegen azonnal Papricsics Milán vizsgálóbíró elé járult, közel egy óráig beszélt, egy régi bűnről, amely idestova

16 éve nyomta a lelkét.

— Bűnhődni akarok, nem birom már tovább magamban tartani a szörnyű vétket, amely 16 év óta állandóan kísért. Könnyíteni akarok a lelkemen... — kezdte vallomását. Elmondta, hogy Krsztics Milán 42 éves csurugi földműves, 1923/24-ben Beográdban dolgozott, Rakovácon

lakott Rakovácon megismerkedett egy leánnyal, el akarta venni feleségül, szegénységük miatt azonban erre nem kerülhet sor. 1924 elején

kislányuk született,

aki a keresztségben az Angyeliya nevet kapta. Két hónap múlva, amikor még mindig nem kerülhetett sor a házasságra, mindenki róluk és a leány szegényéről beszélt. Nem bírta tovább a szóbeszédet s egy este, amikor egyedül volt otthon, elhatározta, hogy megöli kislányát. A lányka aludt, szája félig nyitva volt. Tudta, hogy egy üvegben mérget van, megkereste s az

alvó leányka szájába öntötte. A kislány ivott a mérgeből, de később felébredt és sírni kezdett. Nagyon megsajnálta és orvoshoz vitte, aki nem tudta megmondani, mi baja, ő pedig nem merte elárulni, hogy

mit tett kislányával. Angyeliya hétnapi szenvedés után meghalt...

Krsztics Milán egy ideig még Beográdban dolgozott, azután, hogy sor-sa csak nem akart jobbra fordulni, hazatért Csurugra. Később hallotta, hogy a leány, akitől gyermeke született, férjhez ment s boldog házasságot él.

Nevét a vizsgálóbíró előtt sem akarta elárulni, maradjon tőle távol a boldogtalan múlt. Krsztics Milán ellen megindult az eljárás.

Kárpátalja ünnepe!

Ungváron hősi emlékművet avattak

Budapestről jelentik: Az elmúlt 1939. esztendő óta március 15.-e kettős nemzeti ünnep Magyarországon. A negyvennyolcas szabadságharc emlékének áldoz a magyar nemzet kegyelete, azonkívül Kárpátalja visszatérésének ünnepét üli. A lapok hosszú cikkekben méltatják a tavalyi március hónap eseményeit. Az ujonnan megszerzett magyar honvédséget váratlanul érte a parancs, hogy vonuljon be Kárpátaljára, ahol

nehéz harcok vártak a csapatokra.

Szívósan védekezett az ellenség, de az alig 5—6 hetes ujoncok, főleg a kerékpáros csapatok a helyenként méteres hóban olyan váratlan lendülettel támadtak, hogy az ellenállás megszűnt, s a magyar csapatok sokkal előbb megszállhatták Kárpátalját, mint ahogy várták. A magyar honvédség teljesítménye nemzetközi katonai körökben nagy elismerést keltett s a világsajtó a legnagyobb dicsérlettel foglalkozott a szép teljesítménnyel.

Az országban mindenütt megtartott március 15-i ünnepekkkel kapcsolatosan Ungváron nagy ünnepek keretében leplezték le a kárpátaljai harcokban hősi halált halt katonák emlékművét.

Csütörtök este ünnepi hangverseny volt, amelyen a magyar és a ruszin himnusz eléneklése után Antal Miklós pápai kamarás mondott ünnepi beszédet s a 24. gyalogezred zenekara zeneszámokat adott elő.

Fémgyűjtő mozgalom Németországban

Hitler születésnapja alkalmából

Berlinből jelentik: Göring porosz miniszterelnök Hitler vezér és kancellár április 20-i születésnapja alkalmából fémgyűjtő mozgalom megindítására hívta fel a német népet. Felhívásában Göring elmondja, hogy a német katonaság a tűzvonalban küzd, de a háborúból a birodalom minden polgára kiveszi részét és áldozatokat hoz.

Németország ellenfelei azt hihetik, hogy Németország híjjával van a háború szempontjából fontos fémeknek.

Ennek a reménykedésnek megdöntésére rendezik a fémgyűjtő mozgalmat.

amely minden vörösréz, bronz, ólom, ón, nikkel és hasonló fémre kiterjed. A német nép azzal ajándékozza meg születésnapjára a Führert, hogy fém-tárgyait korlátlan mennyiségben ajánlja fel a háború céljaira.

Sztamenkovics Zsivojinné tagadja, hogy meggyilkolta férjét

Palicsi hitvesgyilkosság ügye a szubotícai törvényszék előtt — A tanúk terhelően vallanak

Beszédes szerelmestelével — Az áldozat unokaöccse visszatulajdonítja a vádat, amely szerint viszonya volt Sztamenkovicsnéval

Mindkét vádlottat felmentették

Szuboicáról jelentik: A szubotícai törvényszéken tegnap délelőtt kezdte tárgyalni Tásziacs Alekszandar törvényszéki elnök büntető ötös tanácsa a férjgyilkossággal vádolt Sztamenkovics Zsivojinné 44 éves palicsi asszony és szeretője, Valsics Dusán 25 éves telepes bűnügyét. A tárgyalást a törvényszék nagy tárgyalási termében tartották meg, amely teljesen megtelt az érdeklődők tömegével.

Kilenc órakor a fegyőrök bevezették a vádlottakat. Sztamenkovicsné 44 esztendősnél sokkal idősebbnek látszik. Az utóbbi időben igen sokat betegeskedett s a közel egyéves vizsgálati fogság is megtörte. Megkérte az elnököt, engedje meg neki, széken foglaljon helyet. Az egész tárgyalás alatt idegesen viselkedik és narancsot szopogat. A másodrendű vádlott, Valsics Dusán nyugodt, értelmes kinézésű fiatalember.

Az államügyész felolvassa a vádfiratot, amelyben Sztamenkovics Zsivojinnét előre megfontolt szándékkal elkövetett gyilkossággal vádolja és

halálbüntetést kér a fejére.

A vádirat kimondja, hogy Sztamenkovicsné 1938-ban zsirszódás tejjel itatta férjét. Sztamenkovics azonban nem halt meg a méregtől, hanem csak gyomorbeteg lett. Az asszony erre 1938 telén és 1939 tavaszán férje feketekávéjába arzént adagolt s azzal kísérte meg eltenni Sztamenkovics Zsivojint láb alól. Mindent azért tette, hogy

férje elhalálása után zavartalanul élhessen férjének unokaöccsével, a másodrendű vádlott Valsics Dusánnal.

A múlt év április 22-én Sztamenkovicsné végleg elhatározta, hogy meggyilkolja férjét. Este 8 órakor nagy adag arzént kevert a feketekávéjába, amittől Sztamenkovics rosszul lett és ágyának dőlt. Az asszony erre fogta férje volt szolgálati fegyverét és

közvetlen közlővel főbelötte,

majd úgy tüntette fel az esetet, mintha öngyilkosság történt volna. Valsicsot azzal vádolja az államügyészség, hogy bűnös viszonyt folytatott nagybátyja feleségével és vele együtt határozta el, hogy Sztamenkovicsot elteszik láb alól. Sztamenkovics a szomszédjánál tartotta szolgálati idejéből visszamaradt karabélyát. Valsics erre átment a szomszédhoz és Sztamenkovics nevében elkérte tőle. Az asszony ezzel a fegyverrel lőtte agyon görcsökből vonagló férjét még ugyanaz nap este.

Az elnök kérdésére az elsőrendű vádlott kijelenti, hogy nem érzi magát bűnösnek, mivel

nem gyilkolta meg a férjét.

Második felesége volt Sztamenkovicsnak, az első időben igen jól megfértek, később azonban a férfi inni kezdett, később járt haza és minden alkalommal durván bántalmazta. Sztamenkovics gyomorbeteg volt és sok tejet ivott. A tejbe ő soha nem tett arzént, vagy zsirszódát, de egyszer, úgy emlékszik, a cseléd-lány véletlenül zsirszódát öntött férje tejébe. Határozottan állítja, hogy férje öngyilkos lett.

Ezzel kapcsolatban elmondja, hogy a kritikus este a szomszéd szobából hallotta, amikor a fegyver eldőrdült. Azonnal befutott férje szobájába, Sztamenkovicsban azonban már nem volt élet. Tagadja, hogy szerelmi viszonyt folytatott volna a másodrendű vádlottal, aki egy évvel a történet előtt érkezett hozzájuk és kérte férjét, szerezzen neki valamilyen állást. Sztamenkovics ígéretet is tett neki és megengedte, hogy amíg ő, vagy Valsics nem talál munkát, addig unokaöccse náluk lakhat.

Tásziacs elnök több levelet mutat fel, amiket a fogház igazgatósága fogott el s amelyeket Sztamenkovicsné írt Valsicsnak. A levelek tartalma

szerelmi vallomás.

Sztamenkovicsné nem jött zavarba, kijelentette, hogy a leveleket nem Valsicsnak, hanem egy vele együtt letartóztatott bizonyos Somogyi Klári nevű leánynak írta, csak úgy szó-rakozásból.

A másodrendű vádlott mindent tagad. Nem igaz, hogy köze lenne Sztamenkovics halálához, úgy szintén hazugság az is, hogy viszonyt folytatott volna nagybátyja feleségével. A kritikus napon a városban volt kenyeret venni s este 9 órakor érkezett haza. Sztamenkovicsné azzal fogadta, hogy férje öngyilkos lett. Sztamenkovics már halott volt.

Dr. Milekich János muzeumtulajdonos elmondja vallomásában, hogy a múlt év április 22-én találkozott Sztamenkovicsnal, aki egész nap ivott. Panaszkodott, hogy előző napon halt meg az anyja, nem mehet el a temetésre, mivel később kaptak a szomorú hírt. Dr. Kosztolányi Árpád városi tisztifőorvos elmondja vallomásában, hogy ő vizsgálta meg először az elhunytat, Sztamenkovics sebe meg volt pörkölődve, ami annak a jele, hogy egészen közlővel érte a lövés. A sebesatorna fekvéséből

lehetetlen volt megállapítani, hogy gyilkosság vagy öngyilkosság történt-e.

D. Jozipovics Miloje törvényszéki orvosszakértő kijelenti, hogy a lövés 20—30 centiméter távolságból érte Sztamenkovicsot. Ő sem tudta megállapítani, hogy gyilkosság vagy öngyilkosság történt-e. Az arzénmér-

Ne feledje el, hogy

Rogaska Szlafina

minden kényelmet és a gyógyulás legnagyobb lehetőségét nyújtja még télen is. — Erre a célra a legmodernebb szálloda a »Jugoslavenski Kralj« úgy van berendezve, hogy a beteg mindent megtalál, ami gyógykezeléséhez szükséges.

Ebben a szállodában állandóan üzemben van a Miklau asszony szak-szerű vezetése alatt álló SZIGORUAN DIETAS KONYHA.

Indikációk: gyomor- és bélmegbetegedések, DIABETES, máj, epe, vese és hólyagbetegségek, könnyebb idegbajok, lábbadozók stb.

A husvétot töltse Rogaska Szlatinán

Kerjen prospektust a fürdőigazgatóságtól

Rogaska Szlafina

gezés tünetei nem látszottak meg az elhunytan, ezt csak a beográdi főorvosi tanács mondta ki, miután megvizsgálta a vizsgálatra beküldött belső szerveket. A beográdi orvosok, épp úgy, mint szubotícai kollégáik, nem állapították meg, hogy a mérget egyszerre vagy apránként adták-e be az elhunytak. A főorvosi tanács szerint Sztamenkovics szerveiben olyan nagymennyiségű mérget találtak, amely

elég lett volna 10 ember megölésére is.

Dr. Margasics Luka palicsi orvos, aki háziorsvosa volt az elhunytak, elmondta vallomásában, hogy gyomorbeteg ellen soha nem kezelte Sztamenkovicsot s ilyen betegsége nem volt az elhunytak. Stadler Aurél gyógyszerész kijelenti vallomásában, hogy arzént soha nem vásárolt nála Sztamenkovicsné, tőle mindig csak dr. Mardesics receptjeinek értelmében vitt orvosságot s egyetlen egyszer fordult elő, hogy Sztamenkovicsné a saját részére morfint vett.

A következő tanu, Nénics esendőrmester elmondja vallomásában, hogy a múlt év áprilisában egyszer vendégségben volt Sztamenkovicséknál és akkor látta, hogy Sztamenkovicsné férje feketekávéjába cukrot kívül

még valamilyen port hintett,

ugyhogy Sztamenkovics észre ne vegye. Radulovics Filip tanu kijelentette, hogy Sztamenkovics és felesége között napirenden voltak a veszekedések

A tárgyalást ma folytatják.

A perbeszéd elhangzása után a bíróság meghozta ítéletét, melyel

bizonyítékok hiányában mindkét vádlottat felmentette.

Teleki Pál és Jaross Andor Kassán

Kassáról jelentik: Gróf Teleki Pál magyar miniszterelnök és vitéz Jaross Andor felvidéki miniszter tegnap délután a magyar kormánypart számos más vezetőjének kíséretében Kassára érkezett. A miniszterelnököt és kíséretét nagy ünnepséggel fogadták. Gróf Teleki és Jaross résztvesz a felvidéki párt nagyválasztmányának ülésén, amelyen kimondják a felvidéki pártnak a kormánypartba való beolvasását.

Hetvenezer dináros tüzvész Kulpinban

Leégett Dúngyerszki Gyóka kendergyára

Kulpinban eddig még ki nem derített okból kigyulladt Dúngyerszki Gyóka földbirtokos kulpini, kanálistparti kendergyára. A lángok este 6 órakor csaptak fel az épületből. Azonnal értesítették a tűzörséget, amely teljes készültséggel vonult ki a nagy lánggal égő kendergyárhoz.

A tűz oltása közben Klinec Mihály súlyosan megsérült.

Egész éjszaka tartottak az oltási munkálatok, amelyek végül is sikerrel jártak és a tüzet lokalizálták. A tűz elpusztította a transzformátort, a deszkaépületeket és a gyár egy részét.

A kár meghaladja a 70.000 dinárt,

amely biztosítás révén megtérül. Az eddigi vizsgálat eredményei szerint a tüzet gondatlanság okozta. A gyár égése következtében 30 munkás kereset nélkül maradt.

Ö havi szigorított fogházra ítélték

a gornjikovilji községi pénztáros

Március 9-én tárgyalta a noviszádi törvényszék hármastanácsa Grujics Koszta gornjikovilji községi pénztáros és Misics Száva gornjikovilji községi elnök ügyét. Grujics ellen az volt a vád, hogy 1935 márciustól decemberéig hivatali minőségben több visszaélést követett el és közel tízezer dollárt elsikkasztott.

Misics Szávát azzal vádolták, hogy közel 1000 dinárnyi adót hajtott be különféle adó címén, a pénztáros azonban nem fizette be a pénztárba, hanem elköltötte. A tanuvallomások után a bíróság úgy határozott, hogy ítélethirdetést március 15-én déli 12 órakor tart az ügyben.

Tegnap délben kihírdették az ítéletet. A bíróság Misics Szávát bizonyítékok hiányában felmentette

a vád és következményei alól, Grujics Kosztát azonban bűnösnek mondta ki az ellene emelt vádban és

öthavi szigorított fogházra, valamint örökös hivatalvesztésre ítélté. Az ítélet nem jogerős.

HIREK

DERÜLT IDŐ

Jugoszlávia északi és északnyugati részét tegnap elérte a hideg oceáni légáramlat, aminek következtében helyenként esős, havas idő várható. A hőmérséklet emelkedett. A legalacsonyabb hőmérséklet Varazsdinban 0 fok, a legmagasabb Kovlyacsán +21 fok volt.

Időjárás március 16-ra: Az ország északi és nyugati részén hiderül, egyébként változékony, felhős, helyenként esős, havas idő várható, a hőmérséklet kissé csökken. A nap két 5 óra 50, lenyugszik 17 óra 45 perckor.

— * —

— **Április 20-án értékét veszti a régi egydináros.** Beogradból jelentik: Jugoszlávia lakosságának figyelmét felhívják, hogy a pénzügyminisztérium rendeletének értelmében a régi egydináros ércpénzek április 20-án értéküket veszítik. Erre való tekintettel felszólítanak mindenkit, hogy régi érc egydinárosait mielőbb váltsa be a Narodna Bankánál, vagy az állami pénzügyintézeteknél.

— **Két lopás Noviszádon.** Czinzer József noviszádi tisztviselő Kralja Petra II. 78. számú házában lévő lakásáról ismeretlen tettes ellopott egy öltözet ruhát, amelynek értéke 1000 dinár. — Demcsenkó Jakab tanító Luja Bartl 63 szám alatti lakásába éjszaka betörő hatót be és elvitt egy télikabátot, amely 1500 dinár értékét képviseli.

— **A NOVISZÁDI NŐI Mária Kongregáció f. hó 17-én, vasárnap d. u. 1/5 órai kezdettel, saját Otthonában (Templomudvar 2. II. emelet) rendezést tart, vallásos tárgyú konferencia beszédekkel, melyre a tagokat és az érdeklődőket ezúton hívjuk meg. Egyben közöljük a tagokkal, hogy a köri ifjúság lelki gyakorlatok miatt a vi-rágvasárnap, déli előtti könyvtárra elmarad. — ELŐJÁRÓSÁG.**

— **Prima olasz narancs, sárga és vörös belü, MARTINNÁL** szerezhető be a legjobban, Noviszád, Ribnyi trg 5. Telefon 33—66.

— **A hivatalos lap** tegnapi száma közölte a választói törvényt. A hivatalos lap tegnapi száma közölte az új választójogi törvényt, amely egyidejűleg életbe is lépett. A választói törvény egyezik azzal a szöveggel, amelyet már régebben közöltünk a Reggeli Ujság hasábjain.

— **A bogojevói községi képviselőtestület közgyűlése.** Bogojevórai jelentik: A község képviselőtestülete Hajnal János községi elnök, Szimics Milorád községi jegyző és Radosevics Szvetisláv járási főszolgabíró vezetésével most tartotta évi közgyűlését, amelyen elfogadták az 1938/39 évi zárszámadásokat. A pénztári jelentésből kitént, hogy a községi ingatlan és vagyon leltár: aktiva 854.499.59, passziva 160.650.92, tiszta becsérték 694.432.66. A pótdóhátralékból a nincsteleneknek 36.000 dinárt leírtak, az agrárérdekelteknek pedig pótdójuk felét. Jóváhagyták a községi előfogatosi árleltést, amelyen az előfogatosi állást évi 18 000 +400 dináros évi bérért Lovász István nyerte el. Horváth Ferenc postakihordó fizetését évi 1200 dinárral felemelték. Az agrárföldért kapott 3 százalékos kötvényekkel kifizetik a vásárolt 40 hold legelőt és adósságokat törlesztenek, ugyanerre használják fel a helyi takarékpénztárnál lévő betétkönyvek összegét is. — **A költségvetésben előirányzott pótdó nem folyt be százszázalékosig s behajthatatlannak nyilvánították. A be nem folyó pótdó leírásával az évi költségvetés reális alapon nyugszik.**

— **Székrekedésnél és emésztési zavaroknál** együnk reggel éhgyomorra egy pohár természetes »Ferenc József« keserűvizet. Reg. S. br. 15485/35.

— **Meghalt Gömbös Gyula** édesanyja. Budapestről jelentik: Özv. jákfai Gömbös Lajosné, vitéz jákfai Gömbös Gyula volt magyar miniszterelnök édesanyja tegnap Budapesten hetvenéves korában elhunyt. Ma délután temetik.

ÉRTESEM

nagybecsű rendelémet, valamint a népszerűséget, hogy Bécs Topola, Mali Idios és Feketicse rendezett 10 hetes szabánitási utamról meérkeze. marcius 12-től megrendeléseket válok.

Futó Tamás szabómes'er
Szubotica, II. Mlinkova 6

— **Elmarad a vasárnapra tervezett szentai országos vásár.** Szentáról jelentik: Március 17-én, vasárnap kellett volna megtartani a szentai tavaszi országos vásárt. A rossz időre való tekintettel a város előjáróságának intézkedése folytán a vásárt nem tartják meg. A pótvásárt valószínűleg március utolsó vasárnapján vagy április elején tartják meg. Ezzel kapcsolatban megemlítjük, hogy a vásár elmaradásának elnére sem kell megjelenni az illetékeseknek az eddigi szokásos vasárnapi kötelező testgyakorlaton, amelyet a vásárra való tekintettel elhalasztottak.

— **Japán szimfónia.** Richard Strauss hatalmas szimfóniát komponált a japán birodalom 2600 éves fennállásának ünnepeére s a háromtételű nagy zeneművet a japán népnek ajánlotta.

* *

NOVÉNYHARMAT-POSTA:

A tegnapi közleménnyel ellentétben ma egypár olyan pályázatot mutatunk be, amelyekben közös a gondolat, holott egyetlen hasonló vers sem jelent meg eddig a lapban. Ez is bizonyítja, hogy tehetséges rokon lelkek egymástól függetlenül is azonos mego dásra tárnak rá. Ime a beérkezés pontos sorrendjében néhány ilyen vers:

Mint a harmat — égi pára —
Úd tőn hat fűre-fára,
Ugy hűst! a fájda!mat
Az ezerjő »Növényharmat!«

Lankadt virágon mi segít?
A felrissztó harmat!
S a fáradt emberen?
Csak a »Növényharmat!«

Növényt üdit a friss harmat,
Embert meg a »Növényharmat!«

Motornak olaj, fűnek harmat,
Embernek meg a »Növényharmat!«

Istenáldás a harmat a növénynek,
Hasonlóan »Növényharmat« embernek!

Hervadt fűnek kell a harmat,
Nekünk meg a »Növényharmat!«
Zöld skatulyás zöld üvege,
Aranyat ér minden cseppje!

A növények életéhez
Napfény kell és harmat,
Az embernek fájda!mára
Pár csepp »Növényharmat!«

A zsűri lektorának adatai szerint még 47 hasonló változat futott be. A 100 esztendő bási patika a zsűri véleménye alapján egypár verset ezek közül is meg fog venni.

* *

— **A noviszádi BOTICS közgyűlése.** A noviszádi bankhivatalnokok biztositó intézeti és gyári tisztviselők egyesülete a BOTICS vasárnap délelőtti 9 órai kezdettel tartja rendezés évi közgyűlést az Emlétkotthon kistermében.

— **Verekedés Lokon.** — Ceglédi Péter, Kormos Mihály és Oláh János az egyik vendégben időgálás közben összeszólalkoztak bizonyos malacvásárláson, majd verekedni kezdtek. Kormos, akít nagyon kihozott sodrából Ceglédi szalalmazása, úgy összeverte Ceglédit, hogy orvosi segítségben kellett részesíteni. A verekedők ellen megindult az eljárás.

— **Magyar nyelvű lelki gyakorlatok Beogradban.** A beográdi Krisztus-Király templomban vasárnap, március 17-től kezdve három napon át este 8 órai kezdettel lelki gyakorlat lesz magyar nyelven. A lelki gyakorlatot szerdán reggel 6 órakor szentmise fejezi be magyar énekkel és szentbeszéddel, ugyancsak a Krisztus Király-templomban.

— **Egy szubotikai munkás le akarta szűzni az édesanyját.** Ignác Józsefné szubotikai asszony feljelentést tett fia, Ignác József 22 éves munkás ellen, mert március 13-án, este súlyosan összeverte, majd pedig azzal fenyegette, hogy agyonszurja, ha feljelentést mer tenni ellene a rendőrségen. A szerencsétlen asszony, ki igen sokat szenved fia brutalitása miatt, a rendőrséghez fordult, amely letartóztatta és pénteken a bíróság fogházába szállította Ignác Józsefet.

Jókat:

A szegény gazdagok
a szubotikai
AVALA MOZIBAN

— **A szubotikai rendőrség hírei.** Bogojevics Boriszláv szubotikai rendőrkapitány pénteken délelőtti több kihágási ügyben itélkezett. Marci-kics József tavankuti napzámást három napra átváltoztatható 150 dinár pénzbírságra ítélte a rendőrbíró, mert megítámadta és összeverte Delics Gáspár földmivest. — Eke Pál szobafestőt verekedésért 50 dinárra és egy utmeneti fa kiltörésért 100 dinár pénzbírságra ítélték. Eke társait, akikkel a Jukicseva utcában itá-tasan együtt duhajkodott, névszerint Farkas István kereskedősegédet, Engli János kalapossegédet botrányokozásért 50—50 dinárra ítélték. — Szücs István és Szimics István munkásokat utcai verekedésért 150 dinár pénzbírságra ítélték. — Valtér István tavankuti kocsmáros a záróra túllépésért 50 dinárra. — Bogojevics rendőrbíró Sörös Kálmán borbélyt 5 napra átváltoztató 250 dinár pénzbírságra ítélte, mert a Pozorisna utcában ittas állapotban verekedett a járőrelőkkel és alaptalan feljelentést tett a közeli rendőrszemnek, azt állítva, hogy ellopták a pénztárcáját.

— **ÉLÉSEN LÁT, mint a sas,** diplomás optikus Krisztháber szemüvegén. Szubotica, Aleksandrova 7.

— **Ráfizetett »bombafogadására«** Wedgewood ezredes. Londonból jelentik: Mint már megírtuk, Wedgewood ezredes hat hónappal ezelőtti fogadott Stokes képviselővel, hogy a háború első félévében a német repülőek nem fogják bombázni Londont. Mint ismeretes, a fogadást meg is nyerte. Ennek öröme a képviselőház büfféjében Wedgewood ezredes koktél-partit rendezett. Meghívta az összes képviselőket és valamennyi parlamenti újságíró. Szakértők kiszámították, hogy a fogadásra legalább tíz fontot ráfizetett, annyit ittak a vendégek a fogadási banketten. Az ezredes egyébként különböző utibb háborús fogadásokat kötött az elkövetkező hat hónapra. Fogadott arra, hogy a német repülőek nem támadják meg Londont és a sógornőjével ötfontos fogadást kötött arra, hogy május 1-ig a nyugati hadszíntéren egyik fél sem kezd offenzívát.

— **VRBASZI HIREK.** A belügyminisztérium Leszkovác Jován diplomát jogászt, Leszkovác Miléta sztarivrbá-szi gyógyszerész fiát politikai közigazgatási gyakornokká nevezte ki és szelgáttételeire a belügyminisztérium államvédelmi osztályához osztotta be. — Rumpf Pál novivrbázi községi elnöknek a község háza elnöki szobájából ellopták 900 dinár értékű perzsa sapkáját. — A novivrbázi tavaszi vásárt március 25-én, husvét vasárnapján tartják meg. — Özv. Barbácsy Nándorné Wagner-uccai házában káménytűz volt, amit a tűzoltóság idejében megfékezett. — A Kulturbund hölgygárdája március 18-án nyitja meg husvét vásárát a német otthonban. — A szombori munkásbiztosító hivatal önálló fogorvosi állást szervez Novivrbá-szon a betegsegélyző betegek részére. Az orvosi állás betöltésére már kiirták a pályázatot. — A községi előjáróság felszólítja a szőlőtulajdonosokat, hogy haladéktalanul jelentsék be az előjáróságon szőlőterületük nagyságát, hány tőkével van beültetve és mennyi a 18 éven felüli családtagok száma. — A főszolgabíró engedélyezte a »Gyimesi vadvirág« énekes népszármú március 25 és 30-i előadásait. Mindkét előadás Papp István vasuti vendégjében lesz. Jegyek elővételben Horváth Mihály üvegesnél szerezhetőek be.

Férfiingek, nyakkendők Faragónál, Szubotica

— **Vasárnap Topolán tart gyűlést a velt Magyar Párt.** Mint már jelentettük a velt Magyar Párt holnap, vasárnap, Topolán gyűlést tart, amelynek szónoka dr. Deák Leó és Vámos János szentai nyugalmazott gmnfőziumi tanár lesz. A népgyűlésen dr. Deák és Vámos tanár az eddigi tárgyalások eredményéről és a Magyar Párt szervezkedéséről tartanak beszédet. A gyűlés iránt igen élénk érdeklődés nyilvánul.

— **Petrovgrádi hadkötelesek figyelmebe.** Cvetkov Milorád petrovgrádi városelnök a kerületi katonai parancsnokság utasítása alapján rendeletet adott ki, amely szerint az összes 1890—1918 között született hadköteleseknek vasárnap március 17-én reggel nyolc órakor meg kell jelenniük a vásártéren. Az 1890—1905 között született hadköteleseknek a Borac-pályán az 1906—1918 között született hadköteleseknek az Obilics-pályán kell jelentkezniük. Akik elmulasztják a jelentkezést, azokat szigorúan megbüntetik. Jelentkezni kell azoknak is, akik járműveket és lovakat szállítanak a hadsereg számára. Ezek a vásártéri városi mérlegelőt jelentkezők. Nem kötelesek jelentkezni a tartalékos tisztek és azok, akiket más községi előjáróság katonai ügyosztálya tart nyilván.

— **Uj petrovgrádi ügyvéd.** Dr. Várdy József petrovgrádi ügyvédjelölt sikerrel tette le az ügyvédi vizsgát a noviszádi ügyvédvizsgáztató bizottság előtt.

— ««(III)»»

HAEORUS BORBÉLY

A front möötti borbélyműhelyben alaposan megvágják a francia »poi!u«-t. A mester egy mérszárost megszégyenítő szakértelemmel mossa le a frontharcos arcáról a vért, aztán egy darab papirossal leragasztja a friss sebet.

A katona dühösen szurja le a hivatalos taksát.

— **Most borotvát koptam** életemben először olyan borbélynál — mondja távozóban —, akinek három ipara is van: borbély, mérszáros és nyakátragasztó.

A nép nevelése az egyesület létalapja. Előadásokat ingyen küld a Közművelődési Tanács.

MARTONOSI HIREK. A községi képviselőtestület Eremics Tószó elnökletével közgyűlést tartott. A közgyűlést igen nagy érdeklődés előzte meg, mert néhány kisebb jelentőségű ügy mellett most került tárgyalás alá a község jövőévi költségvetés-tervezete is. Az ülés során mint előrelátható is volt, meglegelősen viharos tárgyalás után szavazta meg a közgyűlés — kisebb változtatásokat eszközölve — a költségvetés tervezetét. A községi pótdó valószínűleg eléri majd a százhusz százalékot, ezt azonban csak a változtatások véglegesítése után lehet pontosan megállapítani. A megszávozott pótdó a tavalyihoz viszonyítva néhány százalék emelkedést mutat. A költségvetésben utjavításokra tízezer dinárt irányoztak elő, — mint megírtuk, az Önkéntes Tűzoltócsapat műkedvelő együttese a húsvéti ünnepek alatt a »Pántlika« című népszínművet mutatja be. A darabot a község legjobb műkedvelőinek bevonásával adják elő, akik közül fontosabb szerepeket alakítanak: Sáfrány Piri, Sáfrány Itonka, Faragó Martina, Faragó Etelka, Sárkány Itonka, Holló Erzsike, Kiss István, Csikós Kálmán, Danics Zsigmond, Seres Sándor, Dencs Márton, Fábrián Lajos és Demus Jenő. A rendezést Csikós Kálmán végzi. Az előadást igen nagy érdeklődés előzi meg. — A községben levő elemi iskolák tanulóit a helybeli tanerők vezetésével 17-én, Virágvasárnap gyermek-előadást rendeznek a Katolikus Kőr színpadán. Az előadás tiszta jóvedelmét jótékony célra fordítják. A változatos műsorral összeállított előadás iránt, különösen a szülők körében, nagy az érdeklődés. — A katolikus templomban kilencnapos ajtatosságot tartanak Szent József tiszteletére.

Göre Gábor

MARTONOSI HIREK. Rózsa Katica táncitanárnő jólsikerült vizsgabálat rendezett a Szárics-féle vendéglőben tartott tánciskola befejezése alkalmából. Bálkirálynővé Szárics Böszöket választották, udvarhölgyek Király Manka és Sáfrány Itonka lettek. — Megírtuk, hogy az elemi iskolák tanulóit vasárnap gyermekelőadást rendeznek a Katolikus Kőr színpadán. A nagy érdeklődéssel várt előadás műsora a következő: 1. Isten jó Atyánk (ének), 2. Apák köszöntése és jó tanács (versek), 3. Mi füstölög és a bunda (ének), 4. A tanfelügyelő (jelenet), 5. A kisbaba beteg (jelenet), 6. A krajcáros komédia (jelenet), 7. Ne bántsd a másét (vers), 8. Jézuska bíráskodása (vers), 9. Ut az édenkertbe (vers), 10. Hívja a nyul (énekes jelenet), 11. A cigány mint életmentő (jelenet), 12. Fiam lakodalmá (monológ), 13. Celli bucsu (vers). — A koldusasszony (színmű egy felvonásban).

Megaakult a noviszádi Szerbklub. A noviszádi Szerbklub most tartotta alakuló közgyűlését az Emlékhon kistermében. A közgyűlésen számos felszólalás hangzott el. Valamennyi szónok hangoztatta, hogy a klubnak az a célja, hogy Noviszád szerbsegének kulturális erőt egyesítse és az ország javára fordítsa. A klub elnökevé dr. Latinesics Jován ügyvédet választották. Aelnök dr. Kalenics Radivoj orvos, a választmány tagjai: Marics Szvetisláv, dr. Prodánovics Nikola, dr. Tabakovics Alekszandar, Makszimovics Szvetisláv, dr. Markovics Szima, Dozsudics Tihomir mérnök, dr. Gyiszalovics Radivoj, dr. Mlut novics Koszta, Sztrefánovics Bora, Letics Sztrefán, Angyelkovics Nikola és Szoldátovics Sztrefán.

Női dolgok

(Naplójegyzetek)

Olga barátnőm lelkesedve rohant be hozzám egy délután. »Képzeld, megismerkedtem egy házasságközvetítővel!« Csodálkozom, adataim kifejezést: »Hogyan? Csak nem akarsz közvetítő utján férjhez menni?« Olga a fejét rázta: »Eszembe sincs. En magához a házasságközvetítőhöz megyek feleségül, így legalább biztosra vehetem, hogy később jól férjhez ad.«

Ugy látszik, Kálmánnak komoly szándéka van velem. Tegnap felvettem a legelőször kalapot és azt mondta, nagyon tetszik neki.

Most már nagyon is elhiszem, igaz van annak a bölcs megállapításnak, hogy a távolság a komoly szereleimet mindig felfokozza. Mert amióta az udvarlóm elutazott és nem látjuk egymást, úgy értesültem, napról-napra szere mesebb. Napról-napra szerelesebb abba a lányba, akivel most a napjait tölti.

Janka össze tudja egyeztetni az anyagiakat a költséggel. Egy olasz milliárdoshoz megy feleségül. Mert szereti az olaszt, de még jobban szereti a »lírját«.

Hallom, hogy Amerikában a házasságközvetítő irodák hangosfelfelvételek készítenek a férjhezmenni akaró hölgyekről. Egy általuk rögzített jelenetet vesznek fel róluk, amelyet aztán a nősülni vágyó amerikai ifjú előtt egyszerűen lepergetnek. Szerintem ez nagyon helytelen, mert ugyan mit is várhat a nősülendő ifjú egy olyan nőtől, aki már első alkalommal »jeleneteket« csinál?

Igazán érthetetlenek a férfiak! Azt akarják, hogy őszinték legyünk és megmondjuk az igazat. De hát hogyan legyünk őszinték, ha meg kell az igazat mendarunk?

A férfi meghódítja a nőt, de csak azért, hogy legyen, aki uralkodjék felette. Tudniillik a férfi felett.

Bella szerette a vőlegényét. Nagyon szerette. Egyszer aztán eljött hozzám panaszkodni. Hogy most mit gondoljon a vőlegényéről, aki tízezer dinárt kér tőle kölcsön. Szereheti-e őt az ember? Kérlek, mondtam Bellának, addát neki kölcsönt vagy nem addát? Adtam, felelte Bella. Hát akkor vigasztalódjál, drága barátnőm, ez a szerelem igazán — kölcsönös.

A nő magasabbrendűségét már a biblia is igazolja. Mert ahhoz, hogy a Teremtő megalossa az első férfit, csak sárra volt szüksége. De az első nő megteremtéséhez már kész ember kellett.

— Női kabátok, fűzők, melltartók, kesztyűk és harisnyák szaküzlete: Fischer J. és Fia, Novi Sad, Trg Oslobođenja 2.

Durbints sógor

— Leányrablás Horgoson. Radics Ernő husz éves horgosi gazdalegény egy barátjával együtt elrabolta P. Juliska horgosi leányt. Radics Ernő — aki verékedéseiről és biciklizásáról híres — már régóta udvarolt a leánynak, azonban e'utastásra talált. A legény csütörtökön délelőtt barátjával kocsin érkezett a leány apjának háza közelébe. A jóbarát valamilyen ürüggyel kihívta a leányt az utcára. Ott Radics Ernő egyszerűen felnyalábopta és feldobta a kocsi. Még mielőtt a leány menekülhetett, vagy valaki közbe éphetett volna, a lovak közé vágott és elhajtott. A leány szüei feljelentést tettek a rendőrségen a legény ellen.

Eredeti írvetszi sőr kizárólag a Gambrin. — Horgoson, Noviszád

— Születés, házasság, halál Petrovgrádon. A legutóbbi kimutatás óta három fiú és egy leánygyermek születését jelentették be a petrovgrádi anyakönyvi hivatalban. Házasságot kötöttek: Dreszler Emil és Damján Magdaléna, Budai András és Léval Mária. Meghaltak: Tóth Emilla Mihály 58 éves, Jovánov Mija 64 éves, Martinov Száva 63 éves, Paszuljevics Mileva 28 éves, Mirkov Dusan 6 hónapos, Brenner Jakab 59 éves, Jovánov Dimitrije 13 éves, Viikonya Sztrefán 63 éves, Milyus Mihály 15 éves, Gardinovacski Lázár 61 éves, Glavaski Lyubica 33 éves, Fődes József 32 éves, Ványa Itona 54 éves, Oláh András 67 éves, Fejes György 7 hónapos, Szűcs Anna 63 éves korában.

— Noviszádnál is megkezdődött a Duna jégzajlása. A Duna felső és középső folyásán a Dráva torkolatáig már napok óta zajlik a jég. A jégtábla Vukovár és Noviszád között tartotta magát legtovább. Tegnap Noviszád közelében is megindult a jég. A noviszádi vasuti hídnál nagymennyiségű jégtábla torlódott össze.

Kátsa Izigány

— Adomány a zsitkoveci tüzkárosultaknak. Csorfiy Mihály csoponyvai tanító 50 dinárt juttatott el hozzánk a zsitkoveci tüzkárosultak megsegítésére. Az adományt továbbítottuk dr. Deák Leóhoz.

— BEZDANI HIREK. Jankovics János tűzkereskedő üzletébe éjszaka betörők hatoltak be és elvittek jelentékeny mennyiségű dohányárut, valamint 500 dinár készpénzt. A rendőrség és a csendőrség megindította a nyomozást. — A Katolikus Legényegylet szerdán a Talosy-féle vendéglőben kultürestet rendezett, amelyen rendkívül nagyszámu érdeklődő jelent meg. A műsor keretében ismertették Kis Szent Teréz életét. Az előadást vetített képekkel kísérték. — A hatóság a Duna jégén való közlekedést szigorúan megtiltotta. A jég olvadásnak indult és valószínű, hogy hamarosan megrepedezik.

— Holnap reggel 6 és 7 óra között nem lesz villany Noviszádon. A noviszádi villanytelep igazgatósága közli, hogy holnap, vasárnap reggel 6 és 7 óra között, a Kis és Nagylán kivételével Noviszád egész területén szünetel az áramszolgáltatás.

— Vasárnap nyitva lesznek a noviszádi üzletek. A noviszádi kereskedő egyesület közlése szerint vasárnap, március 17-én a noviszádi üzletek a vásár miatt egész napon át nyitva tartanak.

Szines szallag

A szovjet fővárosban az elmúlt év kilenc hónapjában a vendégüljárók trösztjéhez tartozó vállalatoknál az összetört porcellán étkészlet és elvesztett evőeszközök értéke majdnem 3 millió rubel összegre rugott. A személyzetet és a vendégeket vádolják mind ezzel, akik nincsenek tekintettel az állam tulajdonára és tisztában vannak azzal, hogy félelem és lelkiismeretfurdalás nélkül törhetik össze a tányérokat és a poharakat, mert tudják, hogy nem kényszeríthetik őket a készletek megfizetésére. Általánossá vált szokás, hogy mindig összetörnek valamit, ha az ételek nincsenek jól elkészítve és kiderül, hogy ehetetlenek.

Az athéni rádió csütörtökön este fél 9 órakor — fennállása óta először — félórás ünnepi magyar estét rendezett, amelyen ismertették Magyarország történelmét és kulturális életét.

A whiskyt is jegyre adják már Angliában. A híres pálinkából a rendes termelés egy harmadát engedélyezik csak.

A kalocsai szegény iskolanővérek a magyar szentek képeivel díszített stólat himezték XII. Pius pápának. A pápa Maglone bíboros államtitkár útján megleghangu levelben köszönte meg a művészai ajándékot és apostoli áldását küldte a stóla készítőinek.

Zenekíséret mellett végzi a műtétet két svájci orvos. Rodt és Girard orvostanároknak sok esetben meggyőződtek a zene kitűnő hatásáról. Ha helyi érzéstelenítéssel operáltak és a gramofonzene szólt a műtét alatt, a betegek figyelmét elvonták az orvosi beavatkozástól és nyugodtabban viselkedtek.

???????

Hatodfélmillió munkaórában segítettek német hivatalnokok 1939-ben az aratásnál. Összesen 135.000-en jelentkeztek mezei munkára, 488.600 munkanapon, tehát hatodfél millió órát dolgoztak.

A vörös szín fiatalit, az öntudatot erősíti, mondja Raymond Twyeffortis, Newyork legelőkelőbb szabója, akinek évi forgalma 370.000 dollár. Isten ments a fekete színtől! — óvja a férfiakat —, piros, sárga, kék játékonan hatnak a kedélyre. És sokan elhiszik neki.

Hova lettek a finn madarak? Nyugodt időkben az Ayrapaa-tó vidéke a madarak paradicsoma. A háboru elkergette őket és egy részük Franciaországba menekült. A déli Vaccares vidéke visszahngzik a vad kanári madarak énekétől. Találtak finn madarakat Hollandiában, Dániában, sőt Afrikában is.

Által mennék...

Által mennék a bürrin,
Ha nem volna keskeny,
Ha nem állna egy legény
A tulparton lesben.

Gyere által, gyere csak
Kis félénk galambom,
Nem esel a vajasba,
Gyere, lesz rád gondom.

Ne félj tőlem, tubicám,
Nem vagyok goromba:
Gyere által egyenest
Ölélő karomba.

Megcsókollak százszor is,
Megölellek téged,
Gyere által, itt lesz csak
A gyönyörű élet!

SZABADKA GYULA

A szófiai egyetemi énekhar Noviszádon. A szófiai egyetemi énekhar, március 17-én délelőtt 9 óra 40 perckor érkezik Petrovgrad felől. A vendégeket az állomáson ünnepélyes fogadtatásban részesítik. A szófiai egyetemi énekhar vasárnap este fél-tíz órai kezdettel az Emlékothosban hangversenyt rendez, amelyre 5-30 dináros árban állapították meg a jegyeket. A vasárnap esti hangverseny jegyei elővételben a Szlavia könyvkereskedésben kaphatók.

A feketiesi Polgári Magyar Olvasókör kulturumkájája. Igen jól sikerült Arany János estét rendezett a feketiesi Magyar Olvasókör. Az előadás terme jóval a műsor megkezdése előtt megtelt hallgatókkal anynyira, hogy a szereplők alig tudtak bejutni a terembe. Az előadást Perlaki Lajos elnök tartalmas beszéddel nyitotta meg, kiemelve Arany János érdemeit az eddig idegen mintákat követő költészetünknek nemzeti irányba való terelése és magyarosabbá tétele terén. Utána Németh Mihály tartott előadást Arany Jánosról. Előadása mindvégig lebilincselte a hallgatóságot. Az előadás érdekességét különösen emelték az egyes szakaszok között elhangzott szavaltatok és énekszámok. Lódi Juliska és Szilágyi Mariska adták elő nagy tetszéssel a Családi kört. Orosz Lajos harmónium kísérettel énekelt néhány Arany János által írt népdalt. Mikor az előadó előadásában Toldiig jutott el, egy másik előadó elmondta Toldi tartalmát és szemelvényeket olvasott fel Toldiból. Majd Német Péter nagy hatással szavaltta el a Walesi Bárdok c. költeményét, s végül a ref. magyar dalárda Kántor László karnagy vezetésével adta elő Arany Jánosnak egyi kszép dalát: »A toronyban delet harangoznak«.

Sakk-szakosztályt alakítottak a szentai Katolikus Legény Egyesületben. Szentáról jelentik: A szentai Katolikus Legény Egyesületben megalkották a sakk-szakosztályt, melynek célja, hogy a sakkjátékot a szélesebb rétegekben is megkedveltesse. A megalakuláskor a következő vezetőséget választották meg: Elnök Bartók Pál, titkár Reeskö Péter, pénztáros Solti Mihály, szakosztályvezető Baráti János, a választmány tagjai Kopasz Sándor, Gyömrői Ferenc, Tari Mihály, Szógi Ferenc és Csábi János; felügyelő bizottság: Molnár Csikós Bálint, Kamrás László és Hulik Mihály.

SZINHÁZ-FILM

Színházi levél Budapestről

(Budapest, március 14). A legutóbbi levelemben jelzett két premier közül az egyiket elvitte az influenza. Az »Espresso« nagy érdeklődéssel várt bemutatója a főszereplő Görbe János megbetegedése miatt elmaradt, sőt a Belvárosi Színház igazgatósága úgy határozott, hogy nem is tűz ki határozott napot a bemutatóra, hanem megvárja Görbe János felgyógyulását. Teheti, mert Matolcsy »Illetlenség«-e változatlan sikerrel megy telt házak mellett.

A Nemzeti Színház új Nyirő drámája a történelemnek egy fájdalmasan igaz darabját hozta a színpadra. Az »Uj Haza« megragadó erővel és történelmi hűséggel a XVIII. századbeli »siculicidum« egy epizódját dolgozza fel igazi költészettel, mélységekkel feltáró irói erővel, jellegzetesen zamatos székely nyelvezettel, de — az őszinteség kedvéért azt is meg kell mondanunk — kevés színpadszerűséggel. A darabot csak szokásos szóhasználatból nevezünk drámának, mert lényegében inkább színpadra vitt regény, vagy mint egyik jeles kritikuskunk jellemezte »a honvágy drámai költeménye«.

A bemutató előadásról egyébként már beszámolt a Reggeli Újság.

A hét műsorában még két változást jelenthetek be. A legjelentékenyebb az az esemény, hogy 15-én nyitotta ki ujból kapuit a Magyar Színház Szilágyi László-Eisemann Mihály zenés vígjátékával.

»Tokaji aszuc-val, Fedák Sári-val, és Rátkai Mártonnal a főszerepekben.

Az új bemutatót s abban Fedák fellépését nevezetessé teszi az a körülmény, hogy ugyanezen a színpadon negyven évvel ezelőtt aratta első igen nagy sikerét Fedák a »Gésák« Rolly-Polly szerepében. A nevezetes évforduló emlékére nagy ünnepségekben részesítették Zsaszát, aki mosolygva jegyezte meg a tőle megszokott szellemességgel: »Gyerekek, nem az a nagy dolog, hogy negyven évvel ezelőtt felléptem a Magyar Színházban, hanem az a nagy dolog, hogy negyven év után is itt vagyok«. S ebben tényleg igaza is van Zsaszának, mert fellépése ma is nagy

A noviszádi Daloskör énekesei ma este összpórábát tartanak. A noviszádi Polgári Magyar Daloskör énekesei ma, szombaton este fél kilenc órai kezdettel összpórábát tartanak, amelyre az énekesek teljes számban való megjelenését kériik.

Filmanakronizmus. Amerikában nem új dolog, hogy a régi római-hellén világ környezetében lejátszódó filmekben a hősnők telefonálnak és a legpazarabb párizsi estélyi toalettekben látogatják meg egymást. Az amerikai filmhetilapok előszeretettel vadásznak az ilyen időbeli lehetőségekre. Épen most számolnak be arról, hogy az egyik újabb

Lincoln-filmben a nagyevű elnök öngyújtóval gyújt rá a pipára. Amerikának ezért igazán nincs mit szégyenkeznie. Az alaposságukról ismert németek is elkövettek most egy ilyen hibát. Az egyik filmben, amely kétezer évvel ezelőtti játszódik le, egy országúti jelenetnél a telefonpóznák félreismerhetetlenül láthatók.

eseménynek számít.

A darab díszelőadás keretében, a társadalmi előkelőségek jelenlétében került bemutatásra. Az érdekes és mulatságos mese, gyönyörű zenéje, de nem legutolsó sorban a ragyogó szereposztás (Zimonyi Márta, Földényi, Bilicsi, Dajbukát, Bársony, Kollár, Pethes, Maklár, Sugár és a többiek) nagy és hosszú sikert jósolnak a darabnak.

A másik új vonást a hét színlapjára a Pesti Színház rajzolja fel, amely a francia Michel Duran

»Nem vagyunk házások«

című bohózatát mutatja be ma, szombaton Vaszary János átdolgozásában. Duran komédiája a párisi színpadon ez évi újdonsága, ma is sorozatosan megy Páris egyik legelegánsabb és legmodernebb színházában a Saint Georges színházban. Nálunk a darab főszerepeit Muráti Lili, Mezey Mária, Perényi László és Somló István viszik, mellettük Balogh Klári, Pártos Erzsé és Mátray József jutottak hálás és elsőrendű művészi feladathoz.

A komolyabb zene híveinek tájékoztatására megemlítjük még, hogy az Operaházban a héten Bánk Bán, Lakmé, Pillangó kisasszony és a Mosoly országa megy. Ugyancsak őket fogja érdekelni, hogy 18-án lesz Waldbauerék jubiléris hangversenye Dohnányi Ernővel. Ugyanaznap adja hangversenyét Fischer Edvin is. 20-án lesz Végh Sándor heggedüverenyé, 22-én pedig a Zeneakadémián

Bach: János passió-ját mutatják be.

Ezenkívül a nagy héten még két színházban is szerepel passiójáték. A Nemzeti Színház Csanádi György »Inri« passióját mutatja be 17-én vasárnap este, Makay Margittal, Szleceky Zitával, Abonyi Gézával és Táray Ferencsel a főszerepekben. A Városi Színház pedig Greban »A Jézus Krisztusról« szóló igazi passió-ját hozza színre Szepessy Edittel, Verő Erzsivel, Orbán Violával, Kaszab Annával, Szegedi Szabó Istvánnal, Harasztossal, Fodorral, Szőreghyvel, Horti Lajossal és Turi Elemérrrel.

Ambrus Tibor

»Édesanyám« — egy lelkes bécsi film. Végre újra jó bécsi film, kiált fel a néző. Lélekkel és szívvel teli kulturált filmmese, amely Bécs régi báját és varázsát idézi. Pedig nem is walfilm, még csak a »weanarisch« áromantikája sincs meg benne. Nem sablonos, könnyfakasztó bécsi mese, ami mindig megszédít, hanem a dolgos, kispolgári Bécs gondolja, ahogy

egy asszony élete a gyermekeiben kívülről és kiteljesedik.

A film főszereplője Kaethe Dorsch, Bécs még mindig élő színházi kultúrájának ma is elpusztíthatatlan nagy-szerű színpadi értéke. Az örök Gretchen, csak hogy a Gretchen férjhez megy. Özvegy lesz és gyermekeivel kinlódik. A fiatal Mutti harmatos, friss arca megnyulik, sápadoz, haja hófehér, de a mosolygása megmarad egyformának a régiek, a tökéletes bájúnak. Szépek a felvételek: a párás mosókonyha, a balettiskola, a kórház, a családi asztal és nagyon jó a magyar Hörbiger Pál is, aki újra az aranyos doktorbácsi. Erre a szerepkörre specializálta magát, jól tette. Kitünő.

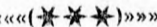
Igazi jótékonytságot

AZ GYAKOROL, AKI BARÁTAIT ÉS ISMERŐSEIT FIGYELMEZTE-TI Dr. ZEMPLENYI FŐORVOS UTTÖRŐ MUNKÁJÁRA. CIME: »NEM BETEGSZÜNK MEG« HUS-VETI LAPUNKHOZ INGYEN MELLEKELJÜK.

Ma délután nyílik meg Bratozs Remigij noviszádi karikatúra kiállítása. A noviszádi Lloyd étterem kis termében ma délután négy órakor nyílik meg Bratozs Remigij karikatúra kiállítása. tehetséges karikatúrista Noviszád közismert személyeit vonultatja fel rajzaiban, amelyek minden tekintetben tökéletes képet adnak a ceruzaélre vettek jellegzetességéről. A kiállítás március 24-ig marad nyitva és naponta délelőtt tíz órától éjjelig tekinthető meg.

A noviszádi Daloskör vasárnap délelőtt néhai Krámer Sándor emlékének áldozik. A noviszádi Polgári Magyar Daloskör vasárnap délelőtt tízenegy órakor testületileg kivonul néhai Krámer Sándor sirjához. A sirra a Daloskör vezetősége koszorút helyez, a dalárda pedig két gyász-dalt énekel. A Daloskör vezetősége ezután is kéri tagjait, hogy minél nagyobb számban jelenjenek meg a kegyeletes ünnepségen.

5 kérdés:

1. Mi volt a fringia?
2. Milyen messze van a Nap a Földtől?
3. Ki volt Torquemada?
4. Kinek utódai leányágon a Koburg hercegek?
5. Mivel ábrázolják a középkori emlékek Szent Lászlót?

Válasz

reg napi kérdéseinkre

Kérdés: Ki az a magyar származású világhírű természetrajzíró, aki főleg németül írja műveit?

Felelet: Raouy Francé.

Kérdés: Ki volt Nemanya?

Felelet: A középkori szerb uralkodócsalád alapítója.

Kérdés: M? a patina?

Felelet: Nemesrozsda, kivált rézen és bronzon.

Kérdés: Ki volt a Gracchusok anyja?

Felelet: Cornélia.

Kérdés: Mi a dilemma?

Felelet: Választási lehetőség két adott helyzet között, amikor az egyiket nélkül előnyben részesíteni a másik fölött.

JÓLNEVELT GYERMEK

— Te, Pisti, te gesztenyét ettél a villamoson? Aztán mit csináltál a héjával? Csak nem hajgáttad el a villamos padlóján?

— Ó, nem, apuka, tudom én, mi illik! Egyszerűen bedugdostam a mellettem ülő bácsi zsebébe.

Május elsejéig kell befizetni a kötelező jégkárbiztosítást

A kötelező illeték holdanként 6 dinár marad

A dunabánsági hivatalos lap legújabb száma közölte dr. Radivojevics Jován bán rendeletét a kötelező jégkárbiztosítás lebonyolításáról. A rendelet szerint

a biztosítási illeték az idén is holdanként 6 dinár lesz, illetőleg hektáronként 10 dinár.

Ennek ellenében jégkár esetén a földbirtokos gabonaneműekkel bevetett holdanként 720, illetőleg hektáronként 1200 dinárt kap kártérítés fejében. Ha szőlőt, vagy gyümölcsöst ér jégkár, akkor

holdanként 600, vagy hektáronként 1000 dinár kártérítést kap a gazdálkodó.

A bán rendelet közli azokat a feltételeket, is amelyeknek teljesítésével a gazdálkodók a fentebbiéknél nagyobb kártérítést kaphatnak. Természetesen ennek elérésére magasabb összegű biztosítási díjat kell fizetni.

A bevetett területeket legkésőbb május elsejéig be kell jelenteni. Ugyanaddig az időpontig kell befizetni a biztosítási díjat is.

□ Március 31-én tartják meg a szombori országos vásárt. Szomborból jelentik: Vasárnap, március 17-én kellett volna megtartani a szombori országos vásárt. Értesüléseink szerint a vásárt március 31-re halasztották el, amikor vészmentes helyről mindenféle jószág felhajtható s az iparosok kirakhatják áruikat, ha erre jogosultságuk van.

KÖZGAZDASÁG

A gabona a világpiacokon továbbra is szilárd

Jugoszláviában a kukorica elérte a 160 dináros árat

Londonból jelentik: Az angol gazdasági szakcsajtó megállapítása szerint a gabona a világpiacokon változatlanul szilárd. Az északamerikai piacokon a gabona ára továbbra is emelkedő irányzatot mutat. Azt állítják, hogy Kanadában nagy mennyiségű búzát kötöttek le külföldi szállításra. Február első felében a Csendes Óceán amerikai kikötőiben sokezer tonna búzát adtak el Szovjetország és a Távol-Kelet részére.

Winnipeg-i jelentés szerint az ottani tőzsdén főleg Anglia és Európa részére történtek kötések. Pontos adatok ugyan nincsenek arról, hogy mennyi búzát adott el az utóbbi időben Kanada európai rendelőknek, bizonyosra veszik, hogy ez tekintélyes mennyiséget jelent.

Ezenkívül azonban más piacokon is vásároltak nagy mennyiségű búzát.

Franciaország igen sok búzát vásárolt a dunamenti államokban,

aminek leszállítására rövidesen sor kerül. Franciaország ezt a búzát Angliának fogja tovább juttatni.

Argentínából 40.000 vagon buza van utban Spanyolország felé, amit a madridi kormány vásárolt meg. A nyugateurópai államok nagy

gabonabevásárlásai az ottani hajótér tekintélyes részét igénybe fogják venni egy időre.

Míg a nemzetközi piacokon a gabona ára emelkedik, addig

Jugoszláviában a kukorica ért el soha nem remélt árat. Tegnap a tőzsdén már 160 dináros alapon történtek kötések.

Olyan magas ár ez, amely komoly megfontolásra kell, hogy késztesen mindenkit. A kukorica árának ez az emelkedése lehetetlenné teszi a mai körülmények között a sertéshizlalást, ami viszont tekintélyes kárt jelent a külkereskedelm szempontjából. A magas kukoricaár legfőbb oka az, hogy nem kerül elég áru a piacra, még pedig részben azért, mert a tavalyi kukoricatermés sokkal gyengébb volt a két év előttinél, részben pedig azért, mert a termelő a mai rossz utakon nem tud megfelelő mennyiségű kukoricát a piacra hozni.

□ Az Uzsice közelében levő Pozsegánál mangánbányát fedeztek fel. Beográdi jelentés szerint Uzsicki Pozsegánál gazdag mangánérctelepeket fedeztek fel. Az első vegyvizsgálat 30-40 százalékos tiszta mangánt mutatott ki. Ezenkívül ferromangánt is találtak a vidéken.

A blokádkövetkezménye a jugoszláv iparra és kereskedelemre

Az angol blokádnak a jugoszláv iparra és kereskedelemre kellemetlen következményei vannak, amelyek megszüntetése elsődrendű érdeke a közgazdasági életnek. A kereskedelmi minisztérium erre való tekintettel ankétet hívott egybe, amelyre tisztázni akarják mindazokat a zavaró körülményeket, amelyek lehetetlenné teszik a külföldi nyersanyag zavartalan behozatalát. A kereskedelmi minisztérium az érdekeltektől a következő adatokat kérte: 1) milyen árut foglaltak le és mely hazai cég címére adták azt fel, 2) mely külföldi államban és mely külföldi cégtől vásárolták az árut, 3) mikor tették hajóra, mely külföldi kikötőben történt a behajózás és mely hajó szállította az elkobzott árut, 4) hol van jelenleg az elkobzott áru, 5) mikor érkezett meg a kikötőbe. A kereskedelmi minisztérium ezenkívül az érdekeltek megjegyzését is kérte.

a blokáddal együttjáró kellemetlenségekkel kapcsolatban.

A Jug. Kurir értesülése szerint a beérkezett határozott adatok alapján vagy diplomáciai úton, vagy a Londonba utazó kereskedelmi delegáció útján megteszik majd a szükséges lépéseket, hogy elhárítsák azokat a kellemetlen következményeket, amelyeket a blokádkövetkezmények jelent.

□ A noviszádi városi kertészeti facsmeteárusítása. A noviszádi városi kertészet hétfőn, március 18-án kezdi meg a facsmeteák árusítását.

— Más, kegyes urnóm, — felelte komolyan Rákóczi. — Az édesanyám.

A hercegnő homloka olyan lett erre a szóra, mint a tiszta ég, a hajnal pirosságában.

— Ha ennek a versnek méltó zenéje támad, ez lesz egyik legkedvesebb dala a magyarságnak, — jegyezte meg Bercsényi. — S Ferenc költőink közt is előkelő helyre kerül, ő lesz a »princeps poetarum«, a költők fejedelme is. (Valóban így nevezte Rákóczit később az a két latinul verselő magyar poéta. — Kurtis Lőrinc és Novák László, — akik a nyergesujfalusi ostromban, mint harcosok, tiz fejsebet kaptak! — A szerző megjegyzése.)

Igy folyt ez a meghitt baráti társalgás, amikor a palatinus lépett az erkélyre, — arcán nagy események hírével, — hogy a Ribinszky-féle esetet közölje vendégeivel.

Képzeltető az a feszült érdeklődés, amely Rákócziék és a hercegnő részéről a palatinus elbeszélését fogadta.

Mindhárom helyeselték, hogy a tábornok a derék nemes ott tartotta magánál, — a magyar kuruc-hadsereg leendő tisztjeként.

— S mit szólnak önök György herceg idekérdéséhez? — kérdezte Sieniavszky.

— Nem látnék benne semmi veszélyt, ha idejönne, — vélte Rákóczi.

— De igen! — szólt élénken Bercsényi, — hiszen Ribinszky bizonyára tudta, miért tanácsolta a

(438)

herceg elutasítását s ön, tábornok ur, helyesen cselekszik, ha a fejedelm személyétől távol tartja a veszély lehetőségét!

— Igen, igen, — mondotta a hercegnő is, — Györgynek semmi keresnivalója nincs a várban. Ha csakugyan amnesztialevél van nála a fejedelm számára, föl kell szólítani, hogy egyszerűen küldje be valamelyik emberével.

— S a kegyelem, Fenség? — kérdezte komolyan a tábornok. — Gondolja meg, hogy békén mindent visszanyerhet: hercegségét, vagyonát, feleségét és a gyermekeit. A kérdés eléggé fontos, megérdemli, hogy komoly mérlegelés tárgyává tegye.

— Igaza van, herceg és ime, rögtön el is mondom erre vonatkozó gondolataimat, — felelte Rákóczi. — Mi vontam fejemre gyámtyámnak, Lipót császárnak a haragját és üldözését? A XIV. Lajos francia királynak küldött és Longuevaltól elkobzott levél. Most mondja meg, herceg, megszünt-e az ok, amelyért én arra a lépésre határozam el magamat? Személyi biztonságom, nyugodt családi életem s vagyonom akkor nem volt kockáztatva. Nem sze-

mélyes okok, magánérdek és sérelmek bírtak rá, hogy összekötötést és szövetséget keressek az a nagy hatalommal, amelynek érdekei ellentétesek Lipót császáréval, hanem kizárólag az országos érdek: Magyarország körvénytelen elnyomása, a magyar köz- és magánvagyon hallatlan kótyavetyéje.

— Igaz! — erősítette meg Rákóczi szavait Bercsényi.

— Itt van ime Bercsényi barátom is, — folytatta Rákóczi, melegen pillantva hü barátjára. — Vajjon személyes érdek vezette-e őt, amikor társammá, a szó szoros értelmében bajtársammá szegődött? Fialat kora dacára már császári tábornok, felsőmagyarországi főkapitány, ungi főispán volt, akkoriban nyervén el, hosszas küzdelem után, gyermekei jogos örökségeként az óriási ungvári uradalmat. Mi indította őt más a csatlakozásra, mint a hazaszeretet, a minden személyes érdek fölött álló legmagasabb érzelem és kötelesség?

— Ah, így fogván föl a dolgot, önök valóban nagyon sokat, mindent kockáztattak hazájukért! — ismerte el Sieniavszky herceg.

— Megtettük, mert úgy éreztük, hogy kötelességünk volt, — mondotta egyszerűen a fejedelm. — Most már itt van a császár által följajánlott kegyelem és teljes »bűnbocsánat.« Mi ennek a feltétele? Az, hogy visszatérve a megkezdett útról, némissuk el magunkban a hazaszeretet, a kötelesség szavát s hazánk sorsában megnyugodva, önző, egyéni érdekeink kedvéért áldozzuk fel a közérdeket. Képesnek hisz ön erre engemet, herceg, vagy gróf Bercsényi Miklóst? Ha igen, akkor fájdalom, rosszul ismert meg mindketőnket!

— Köszönöm, fenség, a szivemből szólt! — kiáltott föl Bercsényi Miklós.

— Tehát, hogy okoskodásomat befejezzem, — folytatta a fejedelm, — azt kell csupán megvizsgálnom, megszünt-e az ok, amely engem, alapos megfontolás után, a Franciaországgal való összekötötés keresésére indított. Ha igen, ha azóta fölhagytak Magyarország elnyomásával, az ősi magyar javaknak széthurcolásával: akkor, a császár kegyelmével, mint boldog magánember visszatérhetek hazámba. Ha nem: nem. Beláthatja tehát, herceg, hogy nekem csak egy választásom van: tovább haladni a megkezdett úton, személyes érdekeimre való minden tekintet nélkül!

— Nemes, nagy lélek! — suttogta magában a hercegnő meghatóttan.

— Nos, herceg, most megítélheti ön, hogy méltó-e a fejedelm

Április 20-tól 22-ig tarifják meg az idei noviszádi tenyészállat- vásárt

**Nem a kiállítási csarnokban,
hanem a volt Chotek-féle
uradalomban lesz a kiállítás**

A dunabánsági mezőgazdasági kamara végrehajtóbizottsága Badzsák Milán elnökletével ülést tartott, amelyen tárgyalták az idei noviszádi mezőgazdasági kiállítás és tenyészállatvásár megrendezését. Ismeretes, hogy

**a kiállítás és vásár részére új
csarnokot létesítenek,**

amelynek építését még tavaly elkezdték. A munkálatokat április végéig nem fejezhetik be és ezért az idei kiállítás részére új helyiség után néztek. Ugy döntöttek, hogy

a kiállítást és vásárt a Noviszádi és Futak között lévő gróf Chotek-birtokon rendezik, ahol a tenyészállatok részére megfelelő istállók állnak rendelkezésre.

A vásárt április 20-tól 22-ig tartják meg. A Chotek-uradalom Vértér vasútállomás mellett van. A látogatók nemcsak vasuton közelíthetik meg, hanem autóbusszokon is.

A kamara végrehajtóbizottsága három titkárt is választott. A kamara mezőgazdasági-jogi titkára Goránovics Makszim mérnök lett, a moravabánsági mezőgazdasági kamara volt titkára. Segédtitkárok Svabjankov Zsivkov és Ercegovác Lázár.

A németek mezőgazdasági gép és autókivitelüket erősen fokozták Európa délkeleti része felé

Európa délkeleti államaiban minden eszközi felhasználják a mezőgazdaság fellendítésére és kiépítésére. Ez részben a Németországgal való szoros gazdasági együttműködésnek is egyik következménye — állapítja meg a német sajtó, mert Németország állandó és biztos vásárló a délkelet-európai államok piacain. Délkelet-Európa hat államából a mezőgazdasági termények kivitele 1934-től 1938-ig 41 százalékkal emelkedett és ebből az emelkedésből háromnegyed rész Németországra esik.

A délkelet-európai mezőgazdasági termények kiviteli növekedésével szinte párhuzamosan emelkedik a németországi mezőgazdasági gépek behozatala ezekbe az államokba.

Erősen emelkedett az utóbbi években Németország gépkocsi ki-

vitele is a délkelet-európai államokba. Míg 1938-ban a délkelet-európai államokba a személygépkocsik 12 százaléka, a tehergépkocsiknak pedig 30 százaléka volt német eredetű, addig az 1939. év első felében behozott személyautók 20 százaléka, a tehergépkocsiknak pedig 51 százaléka volt németországi gyártmányu.

A délkelet-európai államok gépkocsi behozatala 1938-ban kétszerese volt az 1936. évinek. Így Magyarországra 1936-ban 1596, 1938-ban pedig 3.240, Jugoszláviába 1936-ban 1088, 1938-ban 2728, Romániába 1936-ban 868, 1938-ban pedig 1891 kocsit szállított Németország, ugyanakkor Bulgáriában 641-ről 769-re, Görögországban 336-ról 545-re emelkedett a behozott német kocsik száma.

«(IIII)»

□ Kizárólag belföldi tőkével dolgozó részvénytársaságok különböző kedvezményekben fognak részesülni. A Jug. Kurir értesülése szerint illetékes helyen azzal a tervvel foglalkoznak, hogy kizárólag belföldi tőkével dolgozó részvénytársaságoknak különböző kedvezményeket adnak, hogy ilyen módon lehetővé tegyék a kistöke bekapcsolódását is a gazdasági életnek ebbe a részébe és ezáltal megszüntessék a kis pénzesek tőkéjük otthoni őrzését.

□ A februári csődök és kényszerezegyzések. Hivatalos jelentések szerint ez év februárjában Jugoszlávia egész területén hat csődöt és 14 kényszerezegyzést jelentettek be. Bánságok szerint a következőképpen oszlottak meg a csődök: Dunabánság 3, Drinabánság 2, Beograd 1, a fizetéseketlenességek megszűlése az volt: Dravabánság 3, Dunabánság 5, Vrbászbánság 1, Drinabánság 3, Beograd 2.

□ A Budapesti Nemzetközi Vásáron kiállított gépeket működésben láthatja a vásár közönsége. Budapestről jelentik: A vásár közönségét mindig a működésben lévő gépek érdeklik legjobban. Ezért a vásár vezetősége rábírta a kiállítókat, hogy gépeiket lehetőleg működés közben mutassák be a folyó évi Budapesti Nemzetközi Vásáron. A közönségnek így módjában lesz megfigyelni a vásáron, hogyan működnek a szövő- és kötőgépek, a villamos kalapács, a vas- és fagegmunkálógépek, a szállítógépek és számtalan más munka- és szerszámgep.

□ Megváltozik az iparfelügyelőségről szóló rendelet. A Jug. Kurir értesülése szerint a munkáskamarák központi titkársága már régebben előterjesztést tett a népjóléti minisztériumnak a munkafelügyelőségekről (Inspekcia rada) szóló szabályrendelet megváltoztatása ügyében. A munkáskamarák elsősorban az iparfelügyelőségek számának növelését valamint a munkafelügyelőségek által kiadott rendelkezések be nem tartásának szigorúbb megbüntetését kívánták. A népjóléti minisztériumban most tanulmányozzák a munkáskamarák beadványát és azt rövidesen az illetékes tényezők elé is terjesztik hozzászólás céljából, mert a kérdés kérdést nem lehet külföldi példák alapján rendezni, hanem szigorúan szemmel kell tartani a jugoszláv viszonyokat.

□ Nagy hajógyár épül Beogradban. Beogradban 30 millió dináros alaptőkével nagy hajógyárat létesítenek. A részvények többsége jugoszláv kezekben lesz.

arra, hogy egy nemzet szabadítója s megváltója legyen! — kiáltotta lelkesültségtől villámló szemmel Bercsényi.

A herceg úgy érezte, hogy olyan lelki magaslatokon jár, amelyekre eddig még sohasem emelkedett föl.

— Megértettem önt, Ferenc, — mondotta nagyon komolyan. — Nincs semmi értelme annak, hogy György urfi átadja vagy felküldje azt a bizonyos levelet.

— Nincs, — hagyta rá Rákóczi, — hanem az éremnek van másik oldala is. Hiába igyekeztünk itt homályban maradni, ország-világ tudja már, hogy ön minket rejteget, kedves hercegem. Semmi sem teszi kívánatosá tehát, hogy továbbra is itt maradjunk, nyugul és gondol az ön számára. Sőt: mást, valamely ellenségeink előtt ismeretlen helyen mi is nagyobb bátorságban ellappanghatunk, míg a cselekvés ideje elérkezik. (Lásd Rákóczi Vallomásait! — A szerző megjegyzése.)

Lubomirszka a szerető nő ösztönével megérezte, hogy Rákóczi nem valami megmáshíthatatlan elhatározást közöl a herceggel, hanem e gyöngéd módon csupán alkalmat ajánl föl a palatinusnak, hogy tisztességgel megszabadulhasson tőlük, ah a velük való vesződséget és terhet már meguntta.

— Nos, Adám, halljuk, mi az ön válasza erre? — kérdezte élesen, a férjéhez fordulva.

— Nagyon egyszerű, — szólt határozottan a palatinus. — A fejedelem nálunk van a legnagyobb

biztonságban, tehát a saját érdekében itt marad!

— Hallotta, fenség? — kiáltotta a hercegnő boldogan. — Ön továbbra is itt marad Brzezánban, mert ezek a falak s az uram csapatai őrzik a legbiztosabban! Aztán itt rendelkezésükre állanak a danckai levelezéshez szükséges eszközök és emberek, a magyar határhoz is közel vannak.

Rákóczi gondolataiba mélyedt, aztán így felelt:

— Nos, jó, itt maradunk, ha György herceg nem okoskodik többé.

— Megüzenjük neki, hogy fel is ut, le is ut, — mondotta boldog nevetéssel a hercegnő.

— Én magam megyek ki hozzá, — határozta el a palatinus — és megpróbálok a lekére beszélni! Csakugyan, ez az eseménydus nap azzal végződött, hogy Sieniavszky meglátogatta lent hevenyészett táborában György herceget, aki egy nyári lakában szállásolta el magát s igyekezett rábírni, hogy hagyjon föl Rákóczi üldözésével.

— De hiszen nem forralok én semmi rosszat öllene, Adám bácsi, — mentegődött a herceg, — csak szeretnék megismerkedni vele, olyan kitűnő ember.

Igy hát a palatinus nem boldogult a herceggel.

Ugyanakkor Rákóczi Ribinszkyt kérte magához, megköszönte nagylelkű viselkedését s megígérte, hogy nem fog megfélemlézni róla, ha hazájába visszatérhet.

Ribinszky boldog volt s megismervén Rákóczit, most már két-

szeresen örült, hogy ennek a nemes életnek alattomos kioltására nem vállalkozott.

GYÖRGY HERCEG MEGSZÉGYENITÉSE

Hanem Rákóczi ettől fogva nagy elhatározást hordott a lelkében. Nemsokára alkalmat nyílt, hogy ezt a nagy elhatározását megvalósíthassa.

A franciáktól mind sürűbben jöttek a biztatások: közeledett az idő a fegyverfogásra.

Ágost király újabb vereséget szenvedett s kénytelen volt elmenekülni Posen mocsaraiba, ahol Károly svédjei valóságos hajtóvadászatot rendeztek rá.

A sors nagyot változott. Most az ő fejére volt kitzüve taglio: vérdíj, neki kellett országából elbujdosni és rettegni az életéért.

Vele együtt elmenekült a két hitvány, cselszövő miniszter is: Beuchling és Strattmann.

Rákócziék bátrabban és szabaddan mozoghattak.

Csak Lubomirszka György herceg leleskedett még mindig rájuk, makacs kitartással.

Gyülelésez csapatával hol itt, hol ott tanyázott, de mindig Brzezán közelében.

A helyzet úgy alakult, hogy szükségessé vált a Bonnac márkival való közvetlen érintkezés.

Bercsényi tüstént vállalkozott is rá, hogy Varsóba utazik, s ha ott nem leli a francia követet, elmegy utána egészen Danckáig.

Pénz kellett volna már, sok pénz a csapatok toborzásához, az első

hadosztály felöltöztetéséhez s fölfegyverzéséhez: pénz kellett hadianyagra, lőszerekre.

Bercsényi tehát nekivágott a hosszú utnak, hogy a fölfordult országon át megkeresse de Bonnacot s a pénzt, ha kap tőle, biztonságban el is hozza.

A megállapodás az volt, hogy ugyanez idő alatt a fejedelem sem ül tétlenül Brzezánban: ő azokat a keletlengyelországi főurakat látogatja meg sorjában, akiknek sikerült megnyerniök a barátságát s akiknek támogatását a csapatgyűlésben számításba vették.

Visniovecky herceg, Potocky kióvi és Konsicky podóliai palatinus: ezek voltak azok a hatalmas lengyel főurak, akik a magyar szabadságharc elkezdésében segítséget ígértek Rákócziéknak.

Hát már most az ígéret bevitelét kellett kérni tőlük.

Sieniavszky herceg ebben az időben nem tartózkodott Brzezánban, de ott volt állandóan felesége, a nagyszerű Lubomirszka, aki följajánlotta Rákócziaknak, hogy vele együtt utazik a lengyel urakhoz, akik többnyire rokonai is voltak: szeretné ő látni, hogy teljes erejükből ne támogassák a fejedelmet!

Első utjuk Lembergbe vezetett: hírül vették tudniillik, hogy a kióvi palatinus, Potocky gróf, éppen ott tartózkodik.

Nyár lévén, a palatinust nem lengbergi palotájában, hanem a városon kívül levő kastélyában találták meg.

(Folytatjuk)

KERESKEDŐK és IPAROSOK ISMERETTÁRA

Ipartörvény - Mestervizsgák - Jogismeret - Kereskedelmi jog - Munkásbiztosítás - Bankügyletek - Számtan - Könyvelés - Levelezés - Kalkuláció - Üzemtan
Háromszázötven fejezetben minden tudnivaló

107 közlemény

Hatodik rész

Mértan

(Geometria)

Először kiszámítjuk Pythagoras tételével a kup oldalmagasságát s -t

$$s^2 = 12^2 + 5^2 = 144 + 25 = 169; \quad s = \sqrt{169} = 13; \quad s = 13 \text{ m}$$

$$P = 5 \cdot 3,14 (5 + 13) = 282,6 \text{ m}^2$$

$$V = \frac{5^2 \cdot 3,14 \cdot 12}{2} = 314 \text{ m}^3$$

2) Egy süveg cukor 8 dm. magas, alapjának átmérője 3 dm. mekkora a köbtartalma s mekkora a sulya, ha 1 dm³ cukor 1,5 kg-ot nyom?

$$V = \frac{15^2 \cdot 3,14 \cdot 9}{3} = 21195 \text{ dm}^3 = 31,7925 \text{ kg}$$

3) Egy rézből való kupot, mely alapjának átmérője 12 m s magassága 26 m. át kell formálni henger alakú testre; mekkora lesz a henger magassága, ha alapja a kup alapjával egyenlő?

$$\text{a kup } V = \frac{6^2 \cdot 3,14 \cdot 24}{3}$$

$$\text{a henger } V = 6^2 \cdot 3,14 \cdot h$$

és mivel a két test köbtartalma egyenlő

$$\frac{6^2 \cdot 3,14 \cdot 24}{3} = 6^2 \cdot 3,14 \cdot h \text{ ebből}$$

$$h = \frac{24}{3}; \quad h = 8 \text{ m}$$

4) Egy szénaboglya átmérője 2,8 m. magassága 6,9 m; hány kg-ot nyom az összes széna, ha 1 m³ sulya 120 kg?

A gömb (kugla)

Azt a testet, melyet görbe lap határol, s melynek minden pontja egy bizonyos belsejében levő ponttal (a középponttól) egyenlő távolságra van, *gömbnek* nevezzük.

Azt a görbe lapot, melynek minden pontja egy bizonyos belsejében fekvő ponttól, a gömb középpontjától egyenlő távolságra van, a *gömb lapjának* (loptina površina) nevezzük.

A gömb lapjának a középponttól való távolsága a *gömb sugara*. Az az egyenes, mely a gömblap két pontját a gömb középpontján keresztül-menneve, összeköti, a *gömb átmérője*.

A gömbnek minden síkmetszetét *gömbkörnek* (kružnica) hívjuk. Az olyan gömbkört, mely a legnagyobb és a gömb középpontján halad keresztül, a *gömb legnagyobb* (glavna kružnica) mondjuk. A főkör a gömböt felezi.

A gömb felülete egyenlő a főkör területének négyszeresével.

$$P = 4r^2\Pi$$

A gömb köbtartalma egyenlő a gömb felületének és a sugár harmadrésének szorzatával.

$$V = 4r^3\Pi \cdot \frac{r}{3} \text{ vagyis } V = \frac{4r^3\Pi}{3}$$

Pl. Mekkora sulya az a vasgolyó, melynek küllője 5 cm. ha a vas fajsulya 7,2?

$$V = \frac{4 \cdot 5^3 \cdot 3,14}{3} = \frac{1570}{3} \text{ cm}^3$$

$$\text{általános suly} = \frac{1570 \cdot 7,2}{3} = 3768 \text{ gr.} = 3,768 \text{ kg}$$

2) Földünk küllője 6370 km; mekkora a felülete s köbtartalma?

3) Egy tekegolyó felülete 113,04 cm²; ha a tekepálya hossza 30 m, hányszor fordul meg rajta a golyó? — *Utasítás.* Először számítsd ki a golyó küllőjét, azután főkörének kerületét és akkor határozd meg, hányszor foglaltatik a kerülete 25 m-ben.

4) Hány 8 mm, átmérőjű golyót lehet 5 kg. olomból kiönteni?

5) Hány liter víz tartalmaz egy félgömb alakú katlan, melynek belső átmérője 60 cm? (16,125 l.)

A föld alakja és a gömb

Mivel földünk megközelítőleg gömbalakú (nem szabályos mértani alak, hanem különleges alakú, melyet *geoidnak* neveznek) azért éppoly elnevezésű vonalakat szoktunk megkülönböztetni a gömbön is, mint amiket tájékozódás céljából a Földgömbön veszünk fel.

(Folytatjuk)

Magyarországi csapatok Topolán?

A szubotocai alszövetség hírei

A szubotocai alszövetség igazgatótanácsa szokásos heti ülésén foglalkozott a vidéki első osztály elmaradt bajnoki mérkőzéseivel. A szombori Sportnak tudvalevőleg március 3-án Sztáribecsen kellett volna játszani a Gragyanszki ellen, de rossz anyagi helyzetére hivatkozva nem utazott el a mérkőzésre; az alszövetség 2 hónapra felfüggesztette a Sport játékjogát s kötelezte 400 dinár kártérítés és annak az összegnek megfizetésére, amibe a Gragyanszkinak összesen a szombori ut került. A kulai

JSK és a Bezdáni SE ellen vizsgálatot indít az alszövetség, mert ezek a csapatok nem utaztak el Topolára illetve Odzsacira kisorsolt bajnoki mérkőzésükre.

Az igazgató tanács foglalkozott a topolai JAK bejelentésével, amely szerint a JAK március 24. és 25-én a budapesti BEAC, május 12. és 13-án pedig a miskolci Vasutasok csapatát akarja vendégül látni. Az alszövetség a kérelmet a testnevelési minisztériumhoz továbbította.

A SZENTAI RÁDNICKI KÖZGYÜLÉSE

Szentáról jelentik: A szentai Radnicski SK most tartotta évi rendes közgyűlését Szőke Dezső elnök vezetésével. A közgyűlés egyhangulag elfogadta az elnöki, titkári és pénztárosi jelentést. A titkári jelentésből kiténik, hogy az egyesület az őszi labdarugó idényben minden mérkőzését megnyerte s veretlenül áll a bajnoki tabella élén. A közgyűlés a következő új vezetőséget választotta: Elnök: Szőke Dezső, ügyvezető elnök Piskunov Petár, alelnökök: Dr. Kopasz István és Gerő István, titkár: Csáki Mihály, II. titkár Kulka József, pénztárosok: Vukovics Ráda és Márton József, labdarugó szakosztály-vezető Burány János, pályagondnokok Balázs-Piri János és Csvorkov Vladimir, felügyelő bizottsági tagok: Dr. Hubert Andor, Nésics Izidor, Tóth András, Rátz Szabó András, Jozsimovics Mátó, Bakos István, Gebhardt Mátyás, Reinholz István, Kővágó István, Bilicki Antal, Sőregi Károly, Sóti Mihály, Hangya József, Ladócki Imre, Kovásevics József, Schneider Mihály, Papp Frigyes, Polják János, Turi Nándor, Boros János, Kozár Gyula, Kovács András és Csonka Károly.

Rövid sport hírek

Külföldi edzőt szerződtetett a szentai Jugoszlóvn. Szentáról jelentik: A Jugoszlóvn Sport Klub erősen készül a tavaszi idényre s ugy-látszik komolyan tör a bajnokságra. A tegnapi nap folyamán leszerződtették Wilhelm Lajost, az FTC volt nagynevű játékosát. A régi magyar válogatott labdarugó, aki hosszabb ideig élt mint edző különböző országokban s mindig előrevitte a rá-bizott csapatot, csütörtökön már meg is kezdte a Jugoszlóvn edzésének vezetését.

A román kerékpáros szövetség áprilisra nemzetközi versenyt tervez Románia, Jugoszlávia, Bulgária, Görögország és Törökország közreműködésével.

A noviszádi Gvozsgyár alább felsorolt játékosait kérjük, hogy holnap délelőtt 8 órára jelenjenek meg a ZsSK-pályán: Kapmayer, Csikós, Csauth, Hajdu, Dimitrijevic, Máté, Makszimovics, Vukovics, Griesser, Mondovics, Farkas, tartalékok: Aranyossy, Lukics és Milics. A sportkapitány.

A román-jugoszláv futballmérkőzést március 31-én Bukarestben tudvalevőleg magyar játékező vezet. Az MLSz a következő 5 játékezőt ajánlotta: Antal, Emődi, Kiss, Rubint és Ujvári. A Duna Kupa további mérkőzése is ez az 5 magyar játékező kap szerepet.

Ingyija: ZsSK—noviszádi Teksztíl 4:2, barátságos, bírő Nenádovics. A mezőny legjobb embere Zsifkovics (ZsSK) volt.

Hat külföldi ökölvívó vesz részt Budapesten az Énekes-émlékversenyen, ugymint a német Kochmanovics, Kertschbaumer és Walter, a svéd Agrén, Norén és Tandberg.

Betegnek vigasza

és reménysége, egészségesnek öröme és biztossága dr. Zemplényi Imre főorvos kitűnő könyve, amit husvétkor ingyen mellékelünk lapunkhoz.

A tekéző sport hírei

A noviszádi Borac kugliklub játékosait kérjük, hogy ma, szombat este 7 órára valamennyien jelenjenek meg a Kamendin vendéglőben tartandó gyűlésen. — A vezetőség.

Beszélgetés

a babonák tudósával

*Levegőbe emelkedett a fértiboszorkány kocsija
Szerelmes lányok férjhogása*

(Budapest, március) Ma már a babonának is van tudománya, hiszen egy nép lelkére mindig is jellemzők azok a hiedelmek, amelyekkel a világot és a túlvilágot benépesítik. A magyar babonák kiskatáját éppen most állította össze Luby Margit, a kiváló néprajztudós. Felkerestük, hogy érdekes tudományáról nyilatkozzék olvasóinknak.

— Maga persze lenézi a babonát afféle városi szokás szerint — szegzi nekem a kérdést.

Zavart mentegődzésekre életemben fölvtatja:

— A városi lakosok megbotránkoznak azon a népi szokáson, hogy

az újszülött csecsemőt első látogatói megköpökdik,

— de ugyanezt megteszik első, kártyán nyert keresetükkel. Sőt, még rá is olvasnak a pénzre. Emlékszik, maga is szokta biztosan mondani: »Apád, anyád idejőjjön.« Nem?

— Van-e a magyar néplelket különlegesen jellemző babona? Ha van, halljunk egyet.

— Hógyne! Legmagyarabb a kocsis babonákör. A magyar nép lószerező, már Ázsiában lovasnép voltunk, hógyne volna hát fontos a kocsis foglalkozása. Szatmár és Bereg vármegye lakosságának képzeletét legjobban egy Kocsón Péter nevezetű kocsis csodálatos alakja fogta meg.

Az ilyen nagy hirre jutott kocsisnak kellett is valami isteni adománnyal bírnia, kicsit állatszeli-ditőnek is kellett lennie, hogy ki tudja váltani a lóból annak legjobb képességeit. Még akkor csak Nagykárolytól volt vonat Pestre, tehát Károlyig kocsin kellett menni. Kocsón gazdája, a cégendányádi báró idejében szólt híres-nevezetes kocsisának, hogy készüljön, mennek a vonathoz. De az bizony nem sokat törődött a parancsal, 10 perccel vonatindulás előtt állott elő a bosszankodó gazdának. Ahogy elindulnak, hátraszól Kocsón:

— Hunnya be szemet az ur! — oszt közécsapott a lovaknak.

Erre a levegőbe emelkedett a hintó.

— Ödöbe burkolták magukat a lovak, annyira mentek, hogy a patkó is szikrát hányt, a kerekek meg lángot szórtak. De alighogy megindultak, már meg is álltak. Hátraszólt Péter:

— Itt vagyunk, báró ur!

A báró nem hitte, de ahogy felnézett, hát valóban a károlyi indóház előtt álltak.

— Sokáig élt ez a fértiboszorkány? — vetem közbe.

— Sikerült Kocsón életrajzához annyit megtudnom, hogy hol született, de csak annyi bizonyos, hogy 45 éve halt meg. Azt beszélh, hogy ezer ilyen csodálatos esete volt. Amikor azonban eljött halála órája, irtózatossá kinszenvedései,

borzalmas haláltusa volt, mint minden ördögösnek,

aki eladja lelkét még életében szerződés szerint a sátánnak — az ilyenkor veszi magához az elkárhozott lelket. Kocsón unokája egyébként a Fejérváry-kormány alatt miniszteri osztálytanácsos volt. Járt lent Beregben is és állandóan nagyapját historizálta. Igen büszke volt rá.

— No még ráadásul a városi lányoknak valamit a fa'usi lányok szerelmi babonáskodásairól. Hátha tanulhatnának valami férjhogó praktikáit!

— Egy jóízűt halljon! Aki legénynek bal lábnyomát napfelkelte előtt kilenc nyomon felszedi, azt rongyba kötve az ágy balsarka alá elássa —

annak nincs nyugta.

Oda kell járnia mindaddig, míg csak utána nem hajítják a felszedett port.

— Ime egy másik:

— Neked is főzik a kapcádat — mondják annak, akinek nincs nyugta, mehetnékje van. Ez azt jelenti, hogy annak a legénynek ellopták a kapcáját és fedeles csuporban a tüzhely aljába betapasztották sárral. Valahányszor a ráöntött vízben forni kezd,

a legénynek oda kell mennie, ahol a kapcája fő.

— Nagyon szépen köszönöm a Reggeli Ujság olvasói nevében, — sietek, »mehetnékem« van nekem is!

Erdős Jenő

TENGERPARTON

magyar kocsit, magyar kiszolgálás, magyar könyvtár, saját stranddal, tengerparti szobákkal, jutányos áron

Restauráció »JADRAN«-nál
Lopud szigetén. Kérjen prospektust

— CSALÁDOS SZERZETESÉK.

Berlinből jelentik: Ziechenau tartomány Németországhoz való csatolásával német fennhatóság alá került a világ egyetlen családos-kolostora is. Ez a mariavita-rend szerzetesháza, a viztulantenti Plock városában. A rend a lengyel ókatolikusok szerzetesrendje. Ennek a vallásnak jelenleg 70.000 híve van és Plock városában van a központja és érseki székhelye. Az érsek maga is nős és két gyermek apja. A kolostor lakói mindenközzükségleti cikküket maguk állítják elő és a legkülönbözőbb gyakorlati foglalkozásokat üzik, a lakatosságtól a cipőkészítésig. Az érsek maga is gyakorlati képzettséggel rendelkezik és a lipcsei kereskedelmi főiskolán közgazdaságtant hallgatott. A szerzetesek és apácák szigorúan Szent Ferenc és Szent Klára törvényei szerint élnek és csupán annyiban különböznek a római katolikus szerzetesektől, hogy a házasságot megengedhetők tartják.

APRÓHIRDETÉSEK

ugy hétköznap, mint vasárnap egy szó 1.— dinár, vastagbetűs 2.— dinár. A legkisebb apróhirdetés ára 12.— dinár Hirdetéseket a másnapra délután 3 óráig, szombaton déli 12 óráig vesztünk fel. A hirdetési adó a hirdetőfelet terheli.

URANIA MOZI, Noviszád

MA: **Jóhai Mór** regénye filmen

Aranycember

Gaál Béla rendezése

Főszereplők:

Kiss Ferenc, Egry Mária,
Uray Tivadar, Csontos Gyula,
Rózsafegyvi Kálmán

Ne mulassa el meglátogatni a magyar filmgyártás e remekét!

Jegyek elővételben kaphatók. Tel 40-31

KILENC

gémnek egy keszeg mit sem ér — tartja a szólás. De egyetlen üveg »Növényharmat« is hosszú ideig elég a legnépesebb családban is, hiszen cseppenként fogy csak, olyan varázslatos az ereje! De mindenki jegyezze meg: zöld skatulya, zöld üveg! Aki mástól vár, az szomorúan jár — mondja az aegszó! A »Növényharmat« ára 14.— dinár 866

ALLAST KERES

ASSZISZTENSNO, többévi gyakorlattal, fogorvosnál állást keres április 1-re. C m a kiadóban. 1597

ELADÓ

JÓFORGALMU vendéglő a beltéren, berendezéssel eladó. Cim a kiadóban. 1624

SZIVATTYU kettősműködésű szivónyomó 90 mm. dugattyu átméret 140 lökethossz, rendkívül erős kivitelben, fémszelepes, eladó. Forgács-ma'om. Bácska-Topola. 1612

KÜLÖNFÉLE

TÜZHELYEK, kályhák legolcsóbban SZENES vasúteleven SZUBOTICAN.

DR. FILIPON CREME a modern kozmetika remekműve, a legjobb és legkedveltebb zsírtalan nappali krém. Apoteka Kúchler, Vršac. 2474

SZEPLŐT, pattanást hámlást, orrvöröszdést és más arctisztatlanságot pár tégely használata után biztosan eltüntethet DARUVÁRI krém minden szakületben kapható. Háromsarkos nagy doboz 15.—, kis doboz 7.50 dinár. Postán küldi: BLUM gyógyszerár, Szubotica.

FIAT Wanderer, D.K.W.

gépkoesi képviselet
PIRLLI autógumi
autó alkatrészek, felszerelések,
AUGUST KUTALEK, NOVISZÁD,
Kralja Petra II. 64-84, Telefon 31-06

ELÖNYOMDA berendezést, legolcsóbban, legújabb rajzokkal szállít Gelbstein Albert, Senta. 1381

200 fajta

bokorrózsa a legszebb és modern színekben, thuyák, buxusok és egyéb dísznövények a legjutányosabban beszerezhetőek »HORTUS« kertészeti telepek, Szubotica, Postafiók 26. Telefon 66. szám. 728

NEMES GYÜMÖLCSFAK a legjobb fajokban. A legszebb rózsák minden színben és vadcesemete legolcsóbban kapható Virág Illés faiskolájában, Padej. Kérjen árajánlatot. 1634

VETOMAG ELŐJEGYZÉS hatvani XI-es zab, hatvani 129-es sörárpa és szegesborsóra már most eszközölhető. Pusztai zöngaticai gazdaság, B-Topola, postafiók 17. 1469

NE HAMARKODJA ÖN EL üzleti könyveinek lefektetését, hanem forduljon előbb szakemberhez s így sok felesleges gondtól szabadul meg. Borbély Lajos professzionista könyvszakértő, Noviszád, Postfah 75. Lakás: Kralja Petra II. 162. számú ház mellett új uccában.

UJDONSÁG! Szabadalmazott fürdőberendezés VIZVEZETÉK NÉLKÜL. Kérjen ajánlatot. Elárusítók kerestetnek. R. Seidler, Szubotica, Kosovo Polje 4. 651

Meleg szeretettel mondunk köszönetet mindazoknak, akik felejtethetetlen halottunk

Cselikovics Malvin

temetésén megjelenni szívesek voltak, szóban vagy írásban részvétüket nyilvánították, virágadománnyal rótták le kegyeletüket az elhunyt iránt.

Noviszád, 1940 márc. 15

A gyógyszerő Hajdu család

Nagyobb bácskai kereskedelmi malom (szivógázmotor) keres teljesen önálló, erélyes

főgépész

aki már hasonló minőségben nagyobb üzemmél, lehetőleg malomnál, volt alkalmazva. Részletes ajánlatok »Szakember B. B.« jellegre a kiadóhivataltba kéretnek. 1580

Reggeli Ujság

a magyarság napilapja

Reggeli Ujság

Uredništvo i administracija
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Noviszád, Kr. Petra II. (Futoski put) 50
Telefon: 21-37, éjjel 20-58
Felelős kiadó: **Andree Dezas**
A kiadóhivatal vezetője: **Elaszek Ferenc**
Pretpilata — Előfizetés:
Egy óra 28.— dinár
(kihordó útján 30 din.)
Három óra 80.— dinár
(kihordó útján 86 din.)
Félávre 160.— dinár
(kihordó útján 172 din.)
Izziai svakodnevo — Megjelenik naponta
Post. étkovni račun — Postacsékszámla:
Beograd, 59.754. Zagreb, 46.692